अनुसूचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वनहक्क मान्यता)
अधिनियम २००६ नियम २००८ व सुधारित नियम २०१२ नुसार

वन कार्ययोजना आराखडा

सामुहिक वनहक्काचे संरक्षण व व्यवस्थापन योजना

ग्रामसभा- खरकाडी

कालावधी
(सन 2022-23 ते 2031-32)

क्रमांक	अनुक्रमाणिका	पृष्ठ क्रमांक
1.	आमच्या गावा विषयी	6
1.1	प्रस्तावना	6

ठराव

ग्रामसभेचे नाव: खरकाडी
ग्राम पंचायतीचे नाव: तुकूम
तालुक्याचे नाव: धानोरा

जिल्हा: गडचिरोली
दिनांक:

ठराव:
क.) असे घोषित करण्यात येते की, यासोबत जोडलेल्या व्यवस्थापन आराखड्यावर चर्चा झाली आहे आणि सदर व्यवस्थापन आराखडा आजपासून. 10 वर्षे या कालावधीसाठी स्वीकारण्यात आला आहे.
ख.) असेही घोषित करण्यात येते की, सोबतचा आराखडा वन विभागाच्या आराखडा / सूक्ष्म आराखडा / चालू आराखडा (Management Plan / Micro Plan / Working Plan) यांच्याशी खालीलप्रमाणे सुसंगत राहिल
i) सोबतचा व्यवस्थापन आराखडा यापुढे वन विभागाच्या वनव्यवस्थापन आराखडा / सूक्ष्म आराखडा / चालू आराखडा यामध्ये अंतर्भूत असेल.
ii) वन विभागाच्या व्यवस्थापन आराखडा / चालू आराखडा / सूक्ष्म आराखडा यातील या सामूहिक वन संसाधन व्यवस्थापन आराखड्याशी सुसंगत नसलेला भाग यापुढे वगळण्यात आला आहे असे समजण्यात येईल. वन विभागाने विनाविलंब याबाबत खात्री करावी.
ग.) सामूहिक वनहक्क व्यवस्थापन समिती यांना या आराखड्याची प्रत स्थानिक जिल्हा वन संरक्षक यांना पाठविण्याबाबत सूचित करण्यात येत आहे.
घ.) याद्वारे असेही घोषित करण्यात येते की, ही ग्रामसभा जेंव्हा गरज भासेल तेंव्हा हा व्यवस्थापन आराखडा सुधारीत करणे, तसेच वन विभागाच्या सुक्ष्म / चालू आराखड्यातील भाग सुधारीत करणे याबाबतचा हक्क राखून ठेवत आहे.
च.) यानंतर असेही घोषित करण्यात येते की, कोणीही या सामूहिक वनहक्क क्षेत्रामध्ये व्यवस्थापन, वृक्षारोपण, वृक्षतोड आणि वनांचे पुनरुज्जीवन यासारखे उपक्रम या ग्रामसभेच्या पूर्व सूचित परवानगीशिवाय घेणार नाही.

1. आमच्या गावाविषयी

1.1. प्रस्तावना

इंग्रजांच्या वसाहत काळात तसेच स्वातंत्र्यानंतर वनांच्या एकत्रीकरणात आदिवासी व वनात पिढ्यानपिढ्या वास्तव्य करणाऱ्या जन समुहावर झालेला ऐतिहासिक अन्याय दूर करण्यासाठी करण्यात आलेला भारत सरकारचा कायदा “अनुसुचित जमाती व इतर पंरपंरागत वननिवासी (वन ह्क्क मान्य करणे) अधिनीयम 2006 नियम 2008 व सुधारित नियम 2012” नुसार कलम 3(1) नूसार सामुहिक वन हक्क मिळण्याचे अधिकार प्राप्त झाले. यामध्ये अनुसूचित जमाती किंवा इतर पारंपारिक वननिवासी यांना सामुहिक वन हक्कांतर्गत निस्तार सारखे हक्क, गावाचे सिमेंतर्गत किंवा सिमेबाहेर पारंपारिकरित्या गोळा केले जाणारे वन उत्पादन, त्याचा वापर करणे किंवा त्याची विल्हेवाट लावणे यासाठी स्वामित्व हक्क, पाण्यामधील मत्स्य व अन्य उत्पादने, चराई करणे, पारंपारिक मोसमी साधनसंपत्ती मिळविणेइत्यादी हक्क आहेत.
अनुसुचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासी (वन हक्काची मान्यता) अधिनियम 2006 अस्तित्वात आल्यानंतर अनुसुचित जमाती व अन्य पारंपारिक वननिवासी (वन हक्काची मान्यता)नियम 2008 व सुधारित नियम 2012 तयार करण्यात आले.सुधारित नियम 2012 चे नियम 4(1)(च) नुसार अनुसुचित जमाती व इतर पारंपारिक वननिवासीं यांच्या फायद्यासाठी अश्या सामुहिक वन संसाधनाचे शाश्वत व समसमान व्यवस्थापन करण्यासाठी सामुहिक वन संपत्तीचे संवर्धन करण्याची व तीचे व्यवस्थापन करण्याची योजना तयार करणाऱ्या वन विभागाच्या सूक्ष्मदर्शक आराखडा किंवा कार्यआयोजना किंवा व्यवस्थापन योजनाबरोबर संवर्धन व व्यवस्थापन योजना समितीला करणे आवश्यक वाटेल अश्या फेरबदलाविषयी एकत्रीकरण करणाऱ्या खंड

(ङ) नुसार गठीत करण्यात आलेल्या समितीचे संनियंत्रक व नियंत्रण करणे अशी जबाबदारी ग्रामसभाना देण्यात आली. कायद्यातील नियम 4(1)(च) च्या तरतूदीनुसार कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी ग्रामसभा तिच्या सदस्यामधून नियम 4(1)(ङ) नुसार स्थापन केलेल्या समितीला “सामुहिक वन हक्क व्यवस्थापन समिती” (Community Forest Rights Management Committee)असे संबोधण्यात यावे. सदर समितीचे संनियंत्रन व नियंत्रन ग्रामसभा करेल. ग्रामसभेतील सामूहिक वन संपत्तीचे संवर्धन व व्यवस्थापन योजना तयार करणे, नैसर्गिक साधन संपत्तीच्या व्यवस्थापनातून प्राप्त होणारा महसुल तसेच शासनाकडुन प्राप्त होणारा निधी यांचे बँक खात्यामार्फत संनियंत्रण करणे, जमाखर्चाचे लेखे व लेखापरिक्षण ठेवणे इत्यादी प्रशाकीय बाबी पार पाडण्याकरीता सदर समिती ही वनहक्क कायद्याच्या अंमलबजावणीसाठी ग्रामसभेची कार्यकारी समिती असेल.त्यामुळे सामुहिक वन हक्कांतर्गत प्राप्त क्षेत्राचा आराखडा तयार करणेची जबाबदारी ग्रामसभा व ग्रामसभाद्वारे नियुक्त सामुहिक वन हक्क व्यवस्थापन समितीस या कायद्याने देण्यात आली आहे.त्यानुसार आराखडा तयार करण्यात आला आहे.

1.2 पार्श्वभूमी

खरकाडी ग्रामसभेला 30 मे 2012 रोजी मिळालेल्या सामूहिक वनहक्कांचे जोडपत्र तीन नुसार 136.17 हेक्टर आराजी क्षेत्र मिळाले आहे.
गावाला वनहक्क सरकार ने दिले म्हणजे आता सर्व जल,जंगल,जमीन ही गावकर्यांची झाली परंतु याच अर्थ असा नाही की आता आपण पूर्ण जंगल सपंवू टाकायचा, या जंगलाला पुन्हा वेगवेगळ्या जैवविविधतेने सजवायची जिमेदारी सुद्धा सरकारने आपल्याला दिली आहे.आतापर्यंत जंगल आपला नाही अशी समज धरून आपल्याला जंगलातील काही वस्तू आणायची असल्यास ते खोडासकट किंवा मुळासकट आणायचे परंतु आता मात्र हे जंगल आपलाच धन आहे. त्याला कोणत्या पद्धतीने जपायचे त्याची कशी रक्षा करायची याचा सर्व मिळून विचार विनिमय करून योग्य निर्णय घेणे आवश्यक होते. त्यासाठीआपल्या जगंलाची उपाययोजना म्हणजे आपल्या जंगलाची कार्ययोजना .
आपली जगंलाची कार्यआयोजना कशी राहील आतापर्यंत फॉरेस्ट डिपार्टमेंट कशा पदध्दतीने जंगलाचा संरक्षण करत होते आम्हाला माहीत आहे. ते सुद्धा आपल्या कार्ययोजना प्रमाणे काम करीत होते .आपण ही तशीच करायची का? की वेगळी करायची.
फॉरेस्ट डिपार्टमेंट च्या कार्ययोजना मध्ये फक्त टिम्बर म्हणजेच इमारती लाकूड यालाच सर्वात जास्त महत्व दिले जात होते. आपल्याला विचार करायला पाहिजे आमच्या गावासाठी आणि लोकांसाठी काय काय आवश्यक आहे, आपल्या घरापूर्ती इमारती लाकूड,इंधनासाठी जळाऊ लाकूड,खाण्यासाठी वासते, आपली थोडीफार पैशाची गरज भागविण्यासाठी गौणवनोपज(चार,आवळा,डिंक इ.), आपल्या गुरांसाठी चारा,(गवत) फार महत्वाचा आहे. आपले लाखो रुपये वाचवून आपला करोडो रुपयाचा जीव वाचवणार्या औषधी वनस्पती. एवढे सारे गोष्टी आपल्याला वनहक्का अंतर्गत मिळाले आहे. याचा फायदा फक्त आपणच घेऊन जगंल सपंवायचा नाही, तर ते पिढ्यान पिढ्या टिकले पाहिजे आणि आपल्या समोरच्या सर्व पिढी पर्यंत पोहचली पाहिजे यासाठी आपल्याला या सर्व गोष्टींचा विचार करून , आपली गरज,गुरांची गरज,जंगलातील प्राण्यांची गरज या सर्वांची गरज भागवून पुन्हा वाचेल आणि पुन्हा टिकून राहील आणि आपल्या जगंलात बांबु नाही या साठी आपण टप्या टप्याने बांबूची रोपवाटीका तयार करून बांबु लागंवड करून जोपसना केली जाईल. अशापद्धतीने ग्रामसभा खरकाडी ची कार्ययोजना तयार करायची आहे.
आणि आमच्या खरकाडी सर्वांच्या सहकार्याने आम्ही ही कार्ययोजना तयार करू आणि आमच्या जंगलाची संरक्षण करून जगंल वाढवू आणि या पुढे जगंलातून कोणतीही गौण वनउपज किंवा औषधी वनस्पती शाश्वत पद्धतीने काढू जगंलाचे जतन संवर्धन करण्याचा तसेच जगंलातील जैवविविधता व पशुपक्षी यांचे रक्षण करण्याची जबाबदारी ग्रामसभे वर सोपविली आहे.

आमची ग्रामसभा
ग्रामसभेचे नाव:- खरकाडी
ग्रामपंचायत: तुकूम
तालुका: धानोरा
जिल्हा: गडचिरोली
सेन्सस कोड: 538992
अ.अक्षांश : 20.254282N
ब. रेखांश : 80.334423E
जोडपत्र दिनांक: 31/05/2012

वनाधिकार अभिलेख (जोडपत्र)

हक्क	होय/नाही	शेरा
1) निस्तार हक्क	होय	निस्तार पत्रका प्रमाणे मान्य
2) गौण वनोत्पादनावरील हक्क	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (ग) प्रमाणे मान्य
3) अन्य सामूहिक हक्क जसे- अ) वापर किंवा हक्कदारी असलेले (जल) ब) चराई (जंगल)	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (घ) प्रमाणे मान्य
4) जैविक विविधता, बौद्धिक संपत्ती व पारंपरिक ज्ञान यांच्या हक्कांची सुगमता.	होय	जैवविविधता कायद्यानुसार गठीत ग्रामस्तरीय समितीला हक्क
5) अन्य पारंपरिक हक्क.	होय	अधिनियमाचे कलम 3 (1) (झ) प्रमाणे मान्य

1.3 इतिहास

खरकाडी हे कादांळी गावातून विभाजन करून दिलेला गाव आहे. अनेक वर्षापुर्वी कादांळी येतील भुम्या आपल्या मुलीला जांगी आडनावाचे व्यक्तीला घर जावई म्हणून एक वर्ष आपल्या घरी ठेवले नतंर जांगी आडनावाचे व्यक्ती भुम्या चे शेती घर साभांळ करायचे भुम्याला जावई पसंत केले मग आपल्या मुलीसोबत लग्न लावून दिले परंतु जावई ला शेती नाही त्यामुळे भुम्या आपल्या जावई ला शेती काढून उरनिर्वाह करून आपली उपजीविका चालवा असे म्हटले .भुम्याने आपल्या जंगलातील पाव हिसा जगंल जावईला दिला . परंतु

अधिक काळ खरकाडी गावात जांगी परिवार टिकू शकला नाही दोघेही पति पत्नि रोगराईने ग्रस्त झाले आणि मरण पावले (वारले)नतंर गाव ओस पडला गा्वात
बाहेरून वड्डे आणि उसेंडी आडनावाचे लोक गाव वसले परंतू त्यालोकांना सकंटाचा सामना करावा लागला गावात वाघ प्रवेश करायचा आणि त्यांचे तबेत खराब होऊ लागले नतंर उसेंडी आणि वड्डे परिवारातील लोक विचार केले जांगी आडनावाचा कुळात बसणारा आडनावाचे शोध घेऊ लागले तिन वर्ष शोध घेतले नतंर भिमपूर गावातून कुमोटी आडनावाचे व्यक्ती खरकाडी गावाजवळ एक मोठा तलावाचा ठेकड्यात तिन चार दिवस राहत होते त्याचां कडे खायला अन्न नव्हते गाव जवळ असल्याने गावात आले आणि खायला काहीतरी द्या आम्हि तुमचा शेतात मातीकाम करून देऊ नतंर जेवायला दिले पाच सात दिवसात चागंली ओळख झाली. जेव्हां कुमोटी खरकाडी गावात काम करायला यायचे तेव्हा गावात वाघ येत नव्हते नतंर गावात राहणारे लोक विचार केले. कुमोटी परिवाराला गावात बोलावून त्याना गावात घर बांधून दिले. शेती काढायला जमिन सुद्धा दिले हळु हळु उसेंडी आणि वड्डे परिवाराला आदि सकंट यायचे ते दुर झाले. हळु हळु गावात इतर कुळातील लोक येऊ लागले कुमोटी परिवारा कडे गावाची काही कारणास्तव गावाची सत्ता सोडले पुन्हा गावात चर्चा केले .
2017 ला ग्रामसभा तयार करून समिती नेमण्यात आली आणि जगंलाचे संरक्षण गावातील लोक सुरळीतपणे जगंल गस्त घालत आहेत.

1.4 गावाची प्राथमिक माहिती

गावाचे नाव	खरकाडी
ग्रामपंचायत	तुकूम
तालुका	धानोरा
जिल्हा	गडचिरोली
गावातील कुटुंबाची संख्या	अनुसूचित जाती(ST)- 53
पुरुष लोकसंख्या	155
स्त्री लोकसंख्या	165
एकूण लोकसंख्या	320
अनुसूचित जाती लोकसंख्या	320

1.5 गावाची भौगोलिक माहिती

अ. क्र.	खात्याचे प्रकार	क्षेत्र हे.
1	वन	136
2	झुडपी जंगल	0
3	आखर	2
4	गावठाण	4
5	तलाव/बोडी	5
6	मसानवट	1
7	ढोरफोडी	1
8	पाट	2
9	खातखुड्या	0

10	रस्ते	3
11	नदी/नाले	2
12	पोटखराब	0
	एकूणक्षेत्र	**156**
अ. क्र.	**खात्याचे प्रकार**	**क्षेत्र हे.**
1	बागायत	0
2	जिरायत	170
	एकूण	**170**

1.6 गावाची व्यवसाया संबंधी माहिती

व्यवसाय	कुटुंबाची संख्या
शेती	53
पशुधन	245
दुधाचा व्यवसाय	0
वनउपज गोळा करणारी कुटुंब	53

1.7 पोलो – निसर्गाशी संबंधित सन

नाव	वेळ	निसर्ग संपदा
अळी पोलो	शेतकरी शेतात बिज टाकल्या पासुन पिक निघेपर्यंत शनिवारी या दिवशी पोलो पाडले जाते	पिकाला अळी लागु नये यासाठी गावातील सर्व शेतकरी भिमाल देवाला साकडे घालत असते
गोटा पोलो	मार्च	नवा पोलो चा दिवशी गोटा भरलेजाते आणि भरलेले गोटा होळीचा एक दिवसा अगोदर नवा पोलोत भरलेले गोटा फोळून आवळा खायला सुरूवात केली जाते कारण आवळा परिपक्व झालेला असतो
संजोरी पोलो	नोव्हेंबर	गावातील प्रत्येक शेतकऱ्यांच्या धान कापून झाल्यावर शेतकऱ्याचे धान उत्पादन जास्त झाले पाहिजे म्हणून तलूर पेन देवाला साकडे घातले जाते
नवा पोलो	सप्टेंबर	नविन धानाची पुजा केली जाते
बिजोरी पोलो	जुन	बिजोरो पोलो केल्यावरच लोक आपल्या शेतात बिज टाकले जाते
आकाळी पोलो	जुलै	पावसाळा सुरू झाल्या वर जगंलात नविन रान भाज्या रूजताता जुलै महिन्यात खान्या योग्य असते परंतु लोक आकाळी पोलो केल्या शिवाय रान भाज्या खात नाही

गावातील सामुहिक देवस्थान

अ.क्र.	नाव	स्थान
1	नार माता/ गाव माउली/ माराई	गावात
2	गढ माता	जंगलात
3	ठाकूर देव/चिकाटी/ भूम्याल / तल्लूर मुते	शेतात

1.8 संघटन

गावामध्ये कोणतेही सामूहिक काम करायचे असल्यास त्यासाठी एखादी संघटना किंवा समिती असणे आवश्यक आहे. अन्यथा तो काम कधीच चांगला होत नाही कारण त्या कामावर कुणाचीही लक्ष राहत नाही.त्यामुळे गावामध्ये सुद्धा असे काही समित्या स्थापन करणे आवश्यक असते.

1) वनहक्क समिती
2) सनियंत्रण समिती
3) जैवविविधता समिती
4) बँकेच्या व्यवहारासाठी समिती
5) वेगवेगळे पास देण्यासाठी समिती
6) तंटामुक्त समिती
7) लेखापाल

यासाठी योग्य व्यक्ती आणि गरजेनुसार समिती तयार करणे आवश्यक आहे.

1.9 इतर ग्रामसभा व महासंघाशी संबंध

प्रत्येक ग्रामसभा आप आपली संघटना तयार केली आहे.गावातील संघटना गावा पुर्ती मर्यादित असते. कोणतेही गौण उपज अधिकारा प्रमाणे ग्रामसभा करते.उदा.तेंदु व बांबू व इतर वनोपज,तर ठेकेदाराला या मालाची गरज असते.आपणाला माल विकण्याची गरज असते.कोणतेही गौण उपज काही विशिष्ट कालमर्यादा पर्यंत टीकु शकते.याची जाणीव ठेकेदाराला असते.आणि आपणाला असते.म्हणुन ठेकेदार मिळेल तेवढ्या कमी किमतीत उचलण्याचा प्रयत्न करतो कारण आपणाकडे साठवणूक साठी नाही. पण आपली दहा पंधरा गावाची एक संघटना असेल तर मात्र ठेकेदाराला पर्याय नसतो. त्याला माल घेणेच असतो.म्हणुन महासंघ तयार करणे आवश्यक आहे.

१) एक दुसऱ्याला मदत मिळते.व एक दुसऱ्या पासून बरेच काही शिकायला मिळते.
२) ग्रामसभाचा महासंघ तयार झाला तर आपुलकी,स्नेह निर्माण होते.
३) ठेकेदार, व्यापारी, दलाल व राजकारणी लोकांपासून फसवणूकीचे धोका कमी असतो.
४) कोणतेही काम करायला सोपे जाते.उदा.तेंदु लिलावाची जाहिरात प्रसिद्ध करणे.खर्च कमी येतो.

म्हणुन इतर ग्रामसभा व महासंघाशीसंबंध ठेवणे योग्य आहे.

1.10 गावात असलेल्या सुविधा

गावातील सेवा, सुविधा आणि त्यांचे अंतर खालील प्रमाणे आहे–

अ.क्र.	सुविधा व यंत्र संसाधन	हो/ नाही	अंतर
1	प्राथमिक शाळा	हो	गावात

2	अंगणवाडी	हो	गावात
3	गट ग्रामपंचायत कार्यालय	हो	5 किमी
4	आरोग्य उपकेंद्र	हो	5 किमी
5	तलाठी कार्यालय	नाही	4 किमी
6	स्वस्त धान्य दुकान	हो	2 किमी
	पोष्ट ऑफिस		2 किमी
	तालुका		4 किमी
	जिल्हा		40 किमी

1.11 पशुधन माहिती

अ.क्र.	पशुधनाचे प्रकार	संख्या
1	गाय- बैल	150
2	म्हैस- रेडे	20
3	शेळी/बकरे	100
4	कोंबडी	450
5	डुक्कर	50

1.12 कृषी पिके हंगाम माहिती

अ.क्र.	हंगाम	खरीप (हो/नाही)	रब्बी (हो/नाही)
1	धान	हो	हो
2	भाजीपाला	नाही	हो
3	तूर	नाही	हो
4	चना	नाही	हो
5	मुंग	नाही	हो
6	जवस	नाही	हो
7	उळीद	नाही	हो

1.13 पावसाची सरासरी

वर्ष	पाऊस (मी.मी.)
2015	848
2014	1266

2013	2368
2012	1568
2011	1214
2010	1769
2009	1124
2008	1272
2007	1874
2006	1564
2005	1682
2004	1315

2. वन व्यवस्थापन आराखड्याविषयी

2.1 उद्देश आणि कृती

उद्देश	कृती
1) वनाचे संरक्षण करणे:-	1. वनाचे वनव्यापासुन ऱ्हास थांबवणे. 2. निसर्गातून मिळणाऱ्या विविध लाभांना, गौण उपजांना वाढविणे व टिकवून ठेवणे 3.आपल्या जंगलातून चोरी होणाऱ्या मालाला रोख लावणे व दंडात्मक कार्यवाही करणे. 4.जंगल सौरक्षण साठी गावात नियमावली तयार करणे. 5.सीमांकन करणे. 6.रोपवाटिका तयार करणे. 7.औषधी वनस्पती व चराई साठी चारा तयार करणे. 8.वनस्पतींची यादी बनवणे. 9.वेगवेगळ्या भुदृश्यांची यादी बनवणे. 10.जंगलाचे शाश्वत पद्धतीने वापर करणे. 11.वेगवेगळ्या भुदृश्यांची नकाशे तयार करणे. 12वनस्पती लागवडी नंतर त्यांची निघा राखणे. 13.वृक्षांची दर हेक्टरी संख्येचा अंदाज काढणे.
2) जंगलातील जैवविविधतेचे संरक्षण :-	1) आपल्या जंगलातील जैवविविधतेचे नुकसान होत असल्यास त्यासाठी कृतिशील असणे.उदा. शिकार, अवैध मासेमारी असे अवैध काम होत असल्यास त्यास प्रतिबंध घालणे. 2) नष्ट होणाऱ्या वनस्पतींची कारणासहित नोंद ठेवणे
3) स्थलांतर थांबवणे	1) गावातील तरुण मुलं गावात काम नाही मिळत म्हणून बाहेर कंपनीमध्ये जातात परंतु ठेकेदाराकडून त्यांची फसवणूक होऊन वापस गावात येतात असे प्रकरण थांबविणे. तसेच 2) गावातील लोकांना बाहेर रोजगारासाठी जाण्याची वेळ येऊ नये यासाठी गावातच वर्षभर काम पुरले पाहिजे यासाठी वेळोवेळी रोजगार हमी किंवा इतर योजनेच्या माध्यमातून काम उपलब्ध करून देणे.

4) रोजगार हमी योजना ग्रामसभा स्वतः राबवेल यासाठी प्रयत्न करणे.	वनहक्क च्या कलम ३(१)(e) नुसार रोजगार हमी यंत्रणा घोषित करणे.
5) ग्रामसभेची फसवणूक टाळणे	1) गौण वणोपजाची खरेदी ग्रामसभेतच करणे व ग्रामसभेतर्फे त्याची विक्री करणे. 2) गौण उपजांची मूल्यसंवर्धन व विक्री साखळी तयार करणे. 3) तेंदु व बांबू प्रक्रिया स्वतः ग्रामसभे मार्फत करणे. 4) गावात नियम तयार करणे,उदा,(ग्रामसभेचे , जंगलाचे, गौणउपज वापराचे, आर्थिक व्यवहार, निस्तार काढण्याचे ,इत्यादी)

2.2 सामुहिक वनसंपत्ती क्षेत्राचा तपशील

गावाच्या गावहद्दी येणाऱ्या वनक्षेत्राची माहिती खालील प्रमाणे-

A) कंपार्टमेंट नंबर तपशील :- 521

B) सर्व्हे नंबर तपशील :- 23

C) वनक्षेत्राच्या चतु:सीमा ची माहिती -

पूर्व- कादांळी सीमा
पश्चिम- हेटी आणि धानोरा सीमा
उत्तर– पवनी सीमा
दक्षिण- मरकेगाव सीमा

2.3 सीमा व हद्दीची स्थिती

1) पुर्वेस कादांळी 2) धानोर आणि हेटी 3) उत्तरेस पवनी 4) पश्चिमेस मरकेगाव सीमा सीमेची जाळ रेषा सफाई केली आहे आणि गोठे सुद्धा लावले आहे.

2.4 समुदायीक वन हक्क प्राप्त जंगलावरील सद्यस्थितीतील अडचणी व धोके

1) **आंतरिक धोके :-** वणवा, वृक्षतोड, अतिक्रमण,बिमारी, हवामान बदल

2) **बाह्य धोके:-** वणवा, वृक्षतोड,चोरी,

2.5 जमिनीचा वापर तक्ता:

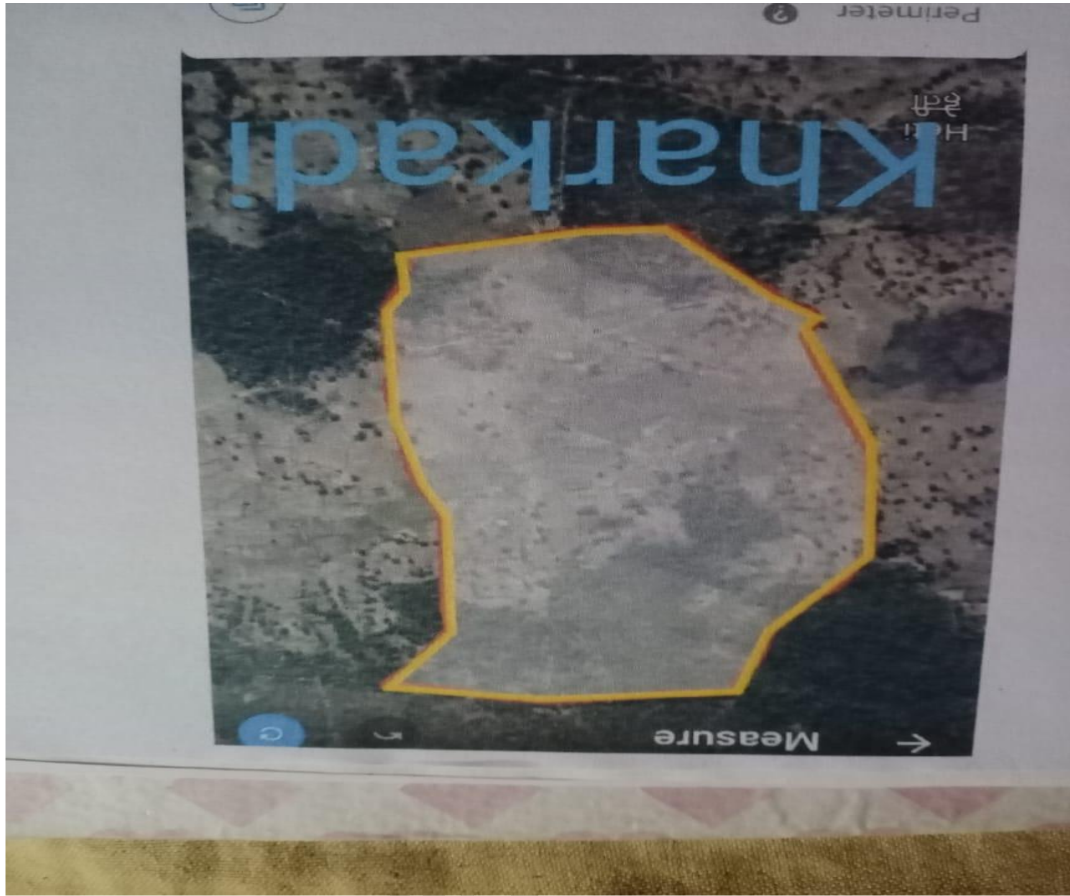
जमिनीचा वापर	क्षेत्रफळ (हे)
आबादी जमिन (इतर शासकिय कामा करिता किंवा गावातील सार्वजनिक कामाकरिता)	2
स्मशानभूमी	3
डोरपोडी	1

आकर	1
गावठाण	4
जगंल	65
1) शेती	60
शेती	77
आकर	1
डोरपोडी	1
गावठाण	3
स्मशानभूमी	2
जगंल	52
52 हेक्टर जगंल, शेती 81 हेक्टर, गावठाण 3 हेक्टर	136

2.6 भूभाग/जलभाग यादी

तुकडा क्रमांक	भुदृश्य प्रकार	भूरचना
5	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
4	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
3	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
1	७. मध्यम वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट
2	४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)	सपाट

2.7 ग्रामसभेद्वारा सीमांकन केलेला नकाशा –

2.8 वनक्षेत्रातील टापू (पारंपारिक/विशिष्ट नावाने ओळखल्या जाणारी जागा) माहिती

1) हिकाटराव 2) हित्तागुबला 3) डोरपोडी 4) विचभेटाळ (स्मशानभूमी) 5 तिनगोटा

2.9 वृक्षांचा विविध भूभागावर संख्यात्मक अंदाज

भुदृश्य प्रकार	३० शेती		
क्र.	वृक्ष	वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर	खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)

1	आबां	7.44967119	6.599131507
2	कसई	3.72483559	0.08643403
3	कुंभी	3.72483559	0.214158391
4	ताळळीचा झाड	3.72483559	1.138700175
5	ताळाचा झाड	3.72483559	0.721350673
6	धावळा	7.44967119	0.620007069
7	पळस	3.72483559	0.092955116
8	बोर	3.72483559	0.371820465
9	मोहई	3.72483559	0.229542226
10	मोहा	37.2483559	4.801742367
11	सागवान	7.44967119	0.199960209
वृक्ष संख्या	**प्रती हेक्टर**	**85.67122**	
भुदृश्य प्रकार	**४. विरळ वृक्ष मैदानी (मिश्र)**		
क्र.	**वृक्ष**	**वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर**	**खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)**
1	आमटी(हळदु)	1.41378412	0.208089924
2	करंजी	2.82756823	0.426226577
3	कसई	2.82756823	0.133712627
4	काकई	2.82756823	0.04865857
5	कुंभी	4.24135235	0.14636948
6	कुसुम	2.82756823	1.221414499
7	कोजब	1.41378412	0.159318848
8	गराडी	7.06892058	0.24595923
9	गोघर	1.41378412	0.108050153
10	चारोळ	1.41378412	0.039163118
11	जाभुंळ	5.65513647	0.489240832
12	तेंदु	12.7240571	1.404336972
13	तेंदू	1.41378412	0.154008595
14	धावडा	1.41378412	0.888353615
15	धावळा	14.1378412	1.731480073
16	धोबन	1.41378412	0.087124155
17	निलगिरी	7.06892058	0.857662151
18	पळस	11.3102729	0.440829773
19	बिजा	7.06892058	2.569386283
20	बीजा	1.41378412	0.156652471
21	बेरा	2.82756823	0.020250966

22	बेहळा	1.41378412	0.697544516
23	भेरा	1.41378412	0.220510516
24	मोह	11.3102729	1.33300857
25	येन	16.9654094	2.342800477
26	रोहन	4.24135235	0.532296635
27	सागवन	9.89648882	0.305980842
28	सागवान	1.41378412	0.029262646
29	सावरून	2.82756823	0.129482425
30	सेहना	22.6205459	1.187437878
वृक्ष संख्या	**प्रती हेक्टर**	**209.2400493**	
भुदृश्य प्रकार	**७. मध्यम वृक्ष मैदानी (मिश्र)**		
क्र.	**वृक्ष**	**वृक्ष संख्या प्रती हेक्टर**	**खोड क्षेत्रफळ प्रती हे (चौ.मी.)**
1	कसई	10.4191892	0.056049373
2	कुळा	20.8383784	0.140620912
3	चार	10.4191892	0.429822409
4	धोबन	10.4191892	1.021574441
5	निलगिरी	10.4191892	0.671597514
6	पळस	20.8383784	0.268804832
7	मोह	52.0959461	0.631882056
8	येन	20.8383784	6.519139029
9	सागवन	10.4191892	0.069730063
10	सागवान	62.5151353	2.2300354
11	सेहना	104.191892	1.32603198
वृक्ष संख्या	**प्रती हेक्टर**	**333.4140549**	

3. वनहक्क अंतर्गत मिळणाऱ्या लाभांची गरज आणि वापर तपशील -

3.1 वनस्पती वापर तपशील

शीट 1 (अन्न)

	वनउपज			प्रति हंगाम सरासरी

क्र.			हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	गोळा केलेले प्रमाण (%)	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	चार	फळ	मार्च	52	99	1
2	बोर	फळ	जानेवारी ते फेब्रुवारी	52	50	50
3	कुळा	फुल,शेंगा	जून ते जुलै	52	75	25
4	सफेद मुसळी	पान	जुलै अगस्त	52	99	1
5	कळू कांदे	कांदे	डिसेंबर ते जानेवारी	52	99	1
6	तरोटा	पान	जुलै	52	25	75
7	हळदुली	कांदे	डिसेंबर ते जानेवारी	52	99	1
8	आंबा	फळ	मे ते जून	52	25	75
9	आवळा	फळ	जानेवारी ते एप्रिल	52	99	1
10	उमरून	फळ	मे ते जून	52	25	75
11	कचर कांदे	कांदे	एप्रिल ते मे	52	99	1
12	काटवल	फळ	जुलै ते सप्टेंबर	52	1	99
13	कोयार भाजी	पान	जून	52	99	1
14	कोजूब	फळ	जून ते जुलै	52	99	1
15	बोदेले	फळ	ऑक्टोंबर ते नोव्हेंबर	52	70	30
16	जांभूळ	फळ	जून ते जुलै	52	70	30
17	पातुर भाजी	पान	जून ते जुलै	52	99	1

18	बेहळा	फळ	डिसेंबर ते जानेवारी	52	99	1
19	बांबू	कोंब	ऑगष्ट ते सप्टेंबर	52	99	1
20	डुंबर सात्या	दांडी	ऑगष्ट	52	99	1
21	येरू सात्या	दांडी	ऑक्टोंबर	52	99	1
22	सेलवट	फळ	मार्च	52	90	10
23	अरकफरी	कोवळे पान	एप्रिल	52	99	1
24	वराकली	फळ	मार्च ते एप्रिल	52	99	1
25	भटाळ सात्या	देठ	सप्टेंबर	52	99	1

3.2 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 2 (चारा)

क्र.	वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी वापर केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	डोगाल जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
2	बरटूम	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
3	पुतेर जाळी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
4	जुनाक जप्पी	पान	जून ते मार्च	90	10
5	हिकुम जप्पी	पान	जून ते मार्च	90	10

6	पर्सेला	पान	जून ते मार्च	90	10
7	बिलायकोजी	पान	जून ते मार्च	90	10
8	दुधूम	पान	जून ते मार्च	90	10
9	बोराभाजी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
10	कोरहुची	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
11	एरोनी	पान	जून ते मार्च	90	10
12	कसई	पान	जून ते मार्च	90	10
13	काटा भाजी	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
14	कुसार्या गवत	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
15	खोबरवेल	पान	जून ते मार्च	90	10
16	गराडी	पान	जून ते मार्च	90	10
17	चिंच	पान	जून ते मार्च	90	10
18	चिकना	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
19	जंगली तूर	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
20	जंगली मुंग	पान	ऑगष्ट ते डिसेंबर	90	10
21	जवेला	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
22	जांभूळ	पान	जून ते मार्च	90	10
23	झिल्बुली	पान	जून ते मार्च	90	10
24	डोर्ली वांगा	पान	जून ते मार्च	90	10
25	दुर्वा	पान	जून ते मार्च	90	10
26	परसोड	पान	जुलै ते ऑगष्ट	90	10
27	पातुर भाजी	पान	जून ते मार्च	90	10
28	बोंगा भाजी	पान	जून ते मार्च	90	10

3.3 वनस्पती वापर तपशील

शीट 3 (जाळाऊ लाकूड)

क्र.	उत्पादन वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	गराडी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
2	येन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
3	चिंच	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
4	रोहन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
5	झिलबुली	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
6	पळस	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
7	कुळा	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5

3.4 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 4 (घर बांधणी)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	साग	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
2	बांबू	ओला बांबू	जानेवारी ते जून	95	5
3	येन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
4	गराडी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5

5	अंजन	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5
6	रोहणी	वाळलेला लाकूड	जानेवारी ते जून	95	5

3.5 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 5 (कृषी अवजारे)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	साग	नांगर,दांडी	मे ते जून	52	95	5
2	बोरी	नांगर	मे ते जून	52	95	5
3	भेरा	नांगर,दांडी	मे ते जून	52	95	5
4	कोजूब	नांगर	मे ते जून	52	95	5
5	अंजन	नांगर, दांडी	मे ते जून	52	95	5

3.6 वनस्पती वापर तपशील

शीट 6 (कुंपण घालणे)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून

1	बांबू	ओला/सुका बांबू	मे ते जून	52	95	5
2	गराडी	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	52	95	5
3	येन	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	52	95	5
4	पळस	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	52	95	5
5	धावळा	वाळलेला लाकूड	मे ते जून	52	95	5

3.7 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 7 (संस्कृती)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	कारण

	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		
1	जांभूळ	फांदी	मार्च ते मे	लग्नासाठी
2	कोजूब	फांदी	मार्च ते मे	लग्नासाठी
3	मोह	फांदी,पान	मार्च ते मे	लग्नासाठी
4	बांबू	बांबू	मार्च ते मे	लग्नासाठी
5	शिंदी	पान	मार्च ते मे	मोहूर/बाशिंग बनविण्यासाठी
6	साग	वाळलेला लाकूड	मार्च ते मे	लग्नासाठी
7	करकरी	फुल	ऑगष्ट	पोळ्यासाठी
8	आवळा	फळ	जानेवारी	नवा पोलोच्या वेळी
9	शतावरी	पान	ऑगष्ट	पोळा सणाच्या वेळी
10	बेल	पान	हमेशा	पूजेसाठी
11	बोर	फळ	जानेवारी	वान वाटणी
12	उमरून	पान,फळ	बाराही महिने	पूजेसाठी
13	पळस	पान	मार्च ते मे	पत्रावळी
14	परसोड	फळ	ऑक्टोंबर ते नोव्हेंबर	दिवाळी साठी
15	कडूनिंब	पान	मार्च	पूजेसाठी
16	चिंच	फळ	बाराही महिने	आंबट टाकण्यासाठी
17	आंबा	पान,फळ	मार्च	नवा साठी व पूजेसाठी

3.8 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 8 (वन औषधी)

क्र.	उत्पादित वनउपज	हंगाम आणि	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले

			कालावधी	प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग		समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून
1	पदमाटी	कांदा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
2	सुपारमाटी	कांदा	जून ते ऑगष्ट	95	5
3	केहकामाटी	कांदा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
4	हादेमाटी	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
5	नांगेलमाटी	पंचांग	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	95	5
6	कांदाळ उल्ली	पंचांग	जून ते जुलै	95	5
7	हिवीर	मूळ	बाराही महिने	95	5
8	मूसतुमीर	फळ	डिसेम्बर	95	5
9	तिरका	फळ	डिसेंबर ते मार्च	95	5
10	सिरेल	साल	जून ते ऑगष्ट	95	5
11	चंद्रीमरा	साल,मूळ	जून ते ऑगष्ट	95	5
12	नाचुम	साल	बाराही महिने	95	5
13	कोरकोट जपी	पान,मूळ	बाराही महिने	95	5
14	बोराभाजी	पंचांग	जून ते नोव्हेंबर	95	5
15	अडूळसा	पंचांग	जून ते नोव्हेंबर	5	95
16	झरका	पंचांग	जून ते जुलै	95	5
17	आघाडा	पंचांग	जून ते जानेवारी	95	5
18	अंजन	पंचांग	बाराही महिने	95	5
19	आटइ	साल	बाराही महिने	95	5
20	उमरून	पंचांग	बाराही महिने	50	50
21	उरसुळी	पंचांग	जून ते मार्च	50	50
22	कचर कांदे	कांदा	नोव्हेंबर ते जून	95	5
23	कडूनिम	पंचांग	बाराही महिने	50	50

24	**करकरी (पोरा पुंगार)**	**पंचांग**	ऑगष्ट	50	50
25	**रक्त रोहणी**	**पंचांग**	बाराही महिने	95	5
26	**कळंब**	**साल**	बाराही महिने	95	5
27	**कळूकांदे**	**कांदा**	डिसेम्बर ते मार्च	95	5
28	**कडूभाजी**	**पंचांग**	डिसेम्बर ते मार्च	95	5
29	**कुळा**	**पंचांग**	बाराही महिने	45	55
30	**कोयार भाजी**	**मूळ,पान**	जून	95	5
31	**करू**	**साल**	बाराही महिने	95	5
32	**खैर**	**साल**	बाराही महिने	95	5
33	**कोजूब**	**साल,मूळ**	बाराही महिने	95	5
34	**खोबरवेल**	**पंचांग**	बाराही महिने	95	5
35	**गराडी**	**साल,पान**	बाराही महिने	95	5
36	**गवती चाय**	**पंचांग**	बाराही महिने	95	5
37	**गुळवेल**	**पंचांग**	बाराही महिने	95	5
38	**घंटा**	**फळ**	बाराही महिने	95	5
39	**जोन्दुरली**	**पंचांग**	बाराही महिने	95	5
40	**डिकेमाली**	**डींक**	डिसेम्बर ते मार्च	95	5
41	**देन्डोरा**	**पंचांग**	ऑगष्ट ते डिसेम्बर	95	5
42	**धोबा**	**पान**	बाराही महिने	95	5
43	**निर्गुंडी**	**फळ**	बाराही महिने	95	5
44	**पडोरा**	**फळ**	जून ते डिसेम्बर	95	5
45	**परसोड**	**बीज**	जून ते डिसेम्बर	95	5
46	**पळस**	**मूळ,बी,साल**	जून ते डिसेम्बर	95	5
47	**पळसवेल**	**मूळ**	जून ते डिसेम्बर	95	5
48	**पातुरवेल**	**मूळ**	जून ते डिसेम्बर	95	5
49	**बहावा**	**फुल**	जून ते डिसेम्बर	95	5

50	बेल	पंचांग	बाराही महिने	95	5
51	बिबा	फळ	बाराही महिने	95	5
52	बेसवेल	पंचांग	जून ते डिसेम्बर	95	5
53	बोर	साल,फळ	बाराही महिने	95	5
54	बोरू	मूळ	जून ते डिसेम्बर	95	5
55	भुईआवळा	पंचांग	जून ते डिसेम्बर	95	5
56	भुईचक्र	पंचांग	जून ते डिसेम्बर	95	5
57	भुईनिंब	पंचांग	जून ते डिसेम्बर	95	5
58	भूतगांजा	पंचांग	जून ते डिसेम्बर	95	5
59	माका	साल	बाराही महिने	95	5
60	सात्या	पंचांग	ऑगष्ट ते ऑक्टोंबर	95	5
61	रान केळी	पान,फळ	ऑगष्ट ते ऑक्टोंबर	95	5
62	रानझेंडू	फळ	जून ते डिसेम्बर	95	5
63	रानभेंडी	मूळ	जून ते डिसेम्बर	95	5
64	रिठा	साल	बाराही महिने	95	5
65	लाजाळू	मूळ	बाराही महिने	95	5
66	लालगुंजा	पंचांग	जून ते मार्च	95	5
67	लेन्जा	साल	बाराही महिने	95	5
68	लोगडी	फळ	बाराही महिने	95	5
69	वड	फळ,साल,मूळ	बाराही महिने	95	5
70	सफेद मुसळी	पंचांग	जून ते सप्टेंबर	95	5
71	काळी मुसळी	पंचांग	जून ते सप्टेंबर	95	5
72	सावरून	साल	बाराही महिने	95	5

3.9 वनस्पती वापर तपशील

पत्रक 9 (इतर)

क्र.	उत्पादित वनउपज		हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	
	वनस्पतीचे नाव	वनस्पतीचा भाग			समुदायीक क्षेत्रातून	इतर वन क्षेत्रातून

3.10 समुदायाने विक्रीसाठी जमा केलेल्या वनउपजचे विश्लेषण

क्र.	वनउपजाचे नाव	वनउपज संग्रहाचे हंगाम आणि कालावधी	सहभागी कुटुंबांची संख्या	वनउपज विक्रीचे हंगाम आणि कालावधी	प्रति हंगाम सरासरी गोळा केलेले प्रमाण	वनउपजचे सरासरी बाजार किमत	मूल्य वृद्धी	विक्रीची जागा	समुदायीक क्षेत्रातून गोला केलेले प्रमाण	इतर वन क्षेत्रातून गोला केलेले प्रमाण
1	मोह	फेब्रुवारी ते मार्च	52	एप्रिल ते मे	५ क्विंटल	२५		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
2	चार	एप्रिल	30	मे	२५ किलो	१९०		फिरते व्यापारी	१००%	
3	तेंदू	मे	53	मे	१०० मुडके एक व्यक्ती			फिरते व्यापारी	९०%	10%
4	तरोटा	नोव्हेंबर ते डिसेम्बर	15	डिसेम्बर	6 किलो	२५		फिरते व्यापारी	७०%	४०%
5	चिंच	मे	10	जून	20 किलो	35		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
6	टोरी	जून	52	जून	४० किलो	२५		फिरते व्यापारी	५०%	५०%
7	बेहडा	जानेवारी ते मार्च	25	मार्च	४० किलो	7		फिरते व्यापारी	१००%	

4. ग्रामसभा सक्षमीकरण

4. ग्रामसभा सक्षमीकरण

4.1 हक्क :- बंधने, कर्तव्य व नियमांचे पालन केल्यास खालील हक्क राहतील.

१) गौणउपज वापराचे
२) मत्स्य व्यवसाय करण्याचे
३) इमारत लाकूड वापरण्याचे
४) खनिज वापराचे
५) पाणीसाठे वापरण्याचे
६) संस्कृती जोपासण्याचे

4.2 नियम

(A) जंगल गस्तीचे नियम :

1) व्यक्तींच्या यादी नुसार गावातील एकूण घरांपैकी 3 घर मिळून तिघे जण गस्तीवर जातील.
2) तिघे जण तीन दिवस जातील. परंतु याच अर्थ एकटा जर एकच दिवस गेला तर होईल असे समजू नये.
3) जाण्याआधी ऑफिस मध्ये जाऊन गस्ती बुकवर सही मारणे आवश्यक असेल. तसेच वापस आल्यानंतर सुद्धा सही मारावी.
4) गस्तीवर जाण्यास अडचण असेल तर किमान दोन दिवसा आधी सांगावे, अथवा वेळेवर माहिती दिल्यास त्याच्या ठिकाणी कुणी जाणार असेल तर तो स्वतः कुणाला तरी तयार करील.
5) गस्तीवर जाण्यास अडचण असल्यास कोणीतरी दुसरा व्यक्ती पाठवावे किंवा ग्रामसभेने पाठविलेल्या व्यक्तीला त्याची त्या दिवशीची रोजी म्हणून 300 रुपये द्यावे लागतील.
6) आज पाळी असून मी काही कारणाने आज न जाता उद्या जाईन असे असल्यास तसे वेळेवर सांगता येणार नाही किंवा पाळीवर सोबत असणाऱ्यांना काही अडचण नसल्यास आपसात ठरवावे.
7) पाळीवर 2 व्यक्तीपेक्षा कमी जाता येणार नाही.
8) गस्तीवर असतांना जर कुणाला कोणत्याही प्रकारची हानी पोहचल्यास तुरंत सर्वांनी मिळून त्याला घरापर्यंत पोहचवावे. आणि वेळ बाकी असल्यास बाकीचे पुन्हा परत जावे.

(B) चराईचे नियम :

1) रोज रोज एकाच ठिकाणी चराई करण्यासाठी नेता येणार नाही
2) देवराई/पेनगेडा ठेवलेल्या जंगलात गुरे चारण्यास मनाई.
3) बाहेर गावातील लोकांना आपल्या हद्दीत गुरे चारू देण्यासाठी अगोदर पास काढणे आवश्यक आहे.
4) शेळ्याना चारा म्हणून कोणत्याही झाडाचे फांद्या तोडता येणार नाही.

(C) गौणवनोपज गोळा, विक्री आणि वापराचे नियम :

1)गावातील लोकांना निस्तार आणायचे असल्यास जगंलाती वाळलेले लाकूड आणावे.
2) ओले लाकूड तोडता येणार नाही.
3) जंगलातून गरजेपेक्षा जास्त निस्तार आणल्यास तो जप्त केले जाईल आणि तोच निस्तार दुसऱ्या गरजू व्यक्तीला दिले जाईल.
4) कोणाला लग्नासाठी वगैरे वनोपज जास्ती प्रमाणात लागत असल्यास तसे आधीच ग्रामसभेला कळवण्यात यावे.
5)ग्रामसभेला विचारल्या जगंलातून निस्तार आणू शकत नाही.
6) शिवरासाठी लाकूड तोडत असतांना आधी निस्तार बुकात संख्यांची नोंद करावी. व जेवढे लागतात तेवढेच

तोडावे वाया जाऊ देऊ नये.
7) वासते आणतांना मोठे झालेले वासते आणू नये. असे आढळल्यास दंडात्मक कार्यवाही होईल.

(D) बाहेरील व्यक्तीसाठी नियम :
1) ग्रामसभेतून पास काढल्याशिवाय जंगलातून काहीही नेता येणार नाही.
2) तेंदू सारखे वनोपज न्यायचे असल्यास ते तोडून आमच्या ग्रामसभेतच त्याची विक्री करावी लागेल.
3) मोह फुल गोळा करत असताना त्या झाडाखाली आग लावता येणार नाही
4) बाहेरील व्यक्ती पास घेऊन सुद्धा असेल तरी त्याला माचीस घेऊन जंगलात जाता येणार नाही.
5) जंगलात आल्यानंतर पास असूनही कोणतीही वनस्पती व्यर्थ तोडल्यास दंडात्मक कार्यवाही होईल.

(E) पेनागेडा असल्यास त्या संबंधी नियम :
पेनगेडा नाही

(F) इतर ग्रामसभाशी संबंध ;
गावाजवळ असलेले सर्व ग्रामसभा एकत्र मिळून तेंदू लिलावसारख्या प्रक्रियेत सहभाग घेतात. एखाद्या गावाला काही अडचण किंवा फसवणूक झाल्यास ते आधी आपल्या जवळच्या ग्रामसभाशी चर्चा करून नंतर महासंघमध्ये विषय मांडतात.

(G) बँक खाते संबंधी नियम :
1) कोणालाही पैशाची देवाण घेवाण करत असताना त्याची पावती देने आणि घेणे बंधनकारक राहील.
2) झालेल्या खर्चाचा तपशील दर महिन्याच्या 1 तारखेला दाखविणे बंधनकारक राहील.
3) आर्थिक व्यवहार शक्य तो ऑनलाइन पद्धतीनेच करावा.
4) कोणतीही मोठी रक्कम देवाण घेवाण करायची असल्यास त्याआधी ग्रामसभेची परवानगी घेणे आवश्यक असेल.
5) ग्रामसभेचे पैसे कुंत्याही व्यक्तीला व्यक्तिगत देता येणार नाही.

(H) आर्थिक व्यवहाराचे हिशोब ठेवण्याचे नियम :
1) दर महिन्याच्या 1 तारखेला झालेल्या खर्चाचा तपशील ग्रामसभेपुढे मांडावे.
2) हिशोब मागाची जबाबदारी ही गावातील प्रत्येक व्यक्तीची असेल.
3) कुणाला हिशोबामध्ये काही घोळ वाटत असेल तर तसे सरळ ग्रामसभेमध्ये मांडावे.
4) हिशोब मागत असताना कोणत्याही वेळी किंवा कुठेही हिशोब मागता येणार नाही फक्त ग्रामसभेत किंवा हिशोबाच्या दिवशीच मागता येईल.

(I) लेखापरीक्षण अथवा ऑडीट बाबत नियम:
1) कोणत्या ठिकाणी किती कर बसते आहे. मग त्या वस्तूची गरज आपल्याला आहे किंवा नाही यावर विचार करावे.
2) जे काही कर असेल ते नियमानुसार भरावे.

5 शासकीय योजना

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
3	समाजासाठी अंगणवाडी इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
4	समाजासाठी ग्रामपंचायत पंचायत भवन इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
5	समुदायासाठी अन्नधान्य साठवण इमारतीचे बांधकाम	D	Non-NRM		Agri/Allied		
6	समुदायासाठी किचन शेड इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
7	समाजासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
8	समाजासाठी अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
9	समाजासाठी ग्रामपंचायत / पंचायत भवन इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
10	समुदायासाठी धान्य साठवण इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
11	समुदायासाठी किचन शेड इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	C	Non-NRM				
12	समुदायासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
13	गटांसाठी कृषी उत्पन्न साठवण इमारत बांधकाम	C	Non-NRM		Agri / Allied		
14	गटांसाठी बचत गट / फेडरेशन बिल्डिंगचे बांधकाम	D	Non-NRM				
15	व्यक्तींसाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंधांचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
16	व्यक्तींसाठी पेबल पॅरीफेरल / फार्म / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
17	व्यक्तींसाठी स्टोन पेरिफेरी / शेती / फील्ड बंधारे बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
18	व्यक्तींसाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
19	व्यक्तींसाठी पेबल कॉन्टूर बांधाचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
20	व्यक्तींसाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
21	व्यक्तींसाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
22	व्यक्तींसाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
23	व्यक्तींसाठी स्टोन ग्रेड्ड बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
24	समुदायासाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंध बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
25	समुदायासाठी पेबल परिघीय / शेत / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
26	समुदायासाठी दगड परिघीय / शेत / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
27	समुदायासाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
28	समुदायासाठी पेबल कॉन्टूर बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
29	समुदायासाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
30	समुदायासाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
31	समुदायासाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
32	समुदायासाठी स्टोन ग्रेडड बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
33	समुदायासाठी मातीच्या ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
34	समुदायासाठी पेबल ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
35	समुदायासाठी स्टोन ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr

42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC
57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
58	समुदायासाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
62	समुदायासाठी निरुपयोगी भूमीचे सपाटीकरण / आकार देणे	A	NRM	LR	Agri / Allied		
63	समुदायासाठी चौर लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
64	समुदायासाठी फाईल लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
67	गटांकरिता उपजीविकेच्या कार्यासाठी वर्कशेडचे बांधकाम	C	Non-NRM				
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		

86	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	0	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
87	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट रचना बांधणे	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
88	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / ?died		
89	समुदायासाठी कंपोस्ट पिट स्ट्रक्चरचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
90	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Aped		
91	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Sod Health	Agri/Allied		
92	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Solt Health	Agri/Allied		
93	समुदायासाठी कंपोस्ट खड्ड्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
94	गटांसाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	C	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
95	गटांसाठी एनएडीईपी कंपोस्ट रचना तयार करणे	C	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
96	गटांकरिता बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sol Health	Agri / Allied		
97	गटांसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sod Health	Agri / Allied		
98	समुदायासाठी स्मशानभूमीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
99	स्मशानभूमीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
100	समुदायासाठी कुलवर्ट / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सचे बांधकाम	D	Non-NRM				
101	समुदायासाठी गटार / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
102	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षणासाठी स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
103	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
105	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षण वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
106	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC

108	समुदायासाठी ओपन / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
109	समुदायासाठी ओपेरी / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
115	समुदायासाठी फिश ड्राईंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / flied		
116	समुदायासाठी फिश ड्रायिंग यार्डची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
117	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
118	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवर बागायती वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
119	व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
120	किनारपट्टीवर व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
121	विखुरलेल्या रेषेच्या वृक्षारोपण व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
122	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
123	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवरील रेषेखालील वृक्षारोपण व वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
124	व्यक्तींसाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमीचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
125	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
126	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
127	व्यक्तींसाठी शेतात बागायती वृक्षांचे रोपण करणे	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
128	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
129	व्यक्तींसाठी शेतात शेती वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		

130	व्यर्थभूमीत व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Aiied		
131	व्यक्तींसाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
132	व्यर्थभूमींमध्ये व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
133	व्यक्तींसाठी शेतात रेशीम लागवडीच्या झाडाचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
134	व्यक्तींसाठी व्यर्थभूमींमध्ये रेशीम लागवड करणाऱ्या वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
137	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
138	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
139	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
140	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
141	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
142	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
143	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
144	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
145	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांच्या रोड साइड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
146	समुदायासाठी वनराई वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील रेषेच्या वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
147	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
148	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे रोड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
149	समुदायासाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
150	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात फळबागांच्या झाडाचे वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
151	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
152	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची फील्ड ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
153	समुदायासाठी बागायती झाडांची कचरा ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
154	समुदायाच्या शासकीय इमारतीत आवारात शेती वनीकरण वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
155	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
156	समुदायासाठी शेतात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
157	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
158	समुदायासाठी शासकीय आवारात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
159	समुदायासाठी वनराई वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NAM	PLNT	Agri / Aiied		
160	समुदायासाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्ष रोपणे	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
161	समुदायासाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
162	समुदायासाठी शेतात रेशीम लागवड झाडाचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
163	समुदायासाठी रेशीम वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
167	समुदायासाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन किनारपट्टी वनीकरण बाजूने	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
168	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन पडीक जमिनींचे वनीकरण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC

174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
175	व्यक्तींसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
176	समुदायासाठी नर्सरी उभारणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
177	गटांसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
188	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाचे बांधकाम	D	Non-NRM				
189	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
192	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडचे बांधकाम	D	Non-NRM				
193	समुदायासाठी रेव रस्ते रस्ते तयार करणे	0	Non-NRM				
194	समुदायासाठी आंतर-लॉकिंग सिमेंट ब्लॉकलेटिल्स रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
195	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांचे बांधकाम	I)	Non-NRM				

196	समुदायासाठी मिट्टी मुर्रम रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
197	समुदायासाठी रस्ते खरंजा (वीट: दगड) बांधकाम	D	Non-NRtvt				
198	समुदायासाठी सिमेंट कॉंक्रीट रस्त्यांचे बांधकाम	D	Non-NRM				
199	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
200	समुदायासाठी खडी रस्ता रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
201	आंतर-लॉकिंग सिमेंटची दुरुस्ती व देखभाल * समुदायासाठी माइट्स रोड	D	Non-NRM				
202	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	0	Non-NRM				
203	समुदायासाठी पुदीना मुर्रम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
204	खरंजा (बीएनसीक / स्टोन) रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
205	समुदायासाठी सिमेंट कॉंक्रीट रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
213	व्यक्तींसाठी पिग्गी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
215	समुदायासाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
216	समुदायासाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
217	समुदायासाठी पिगीरी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		

218	समुदायासाठी पोल्ट्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Mind		
219	समुदायासाठी गुरांच्या निवारा दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / Ailed		
220	समुदायासाठी बकरी निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Mind		
221	समुदायासाठी पिग्री निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / flied		
222	समुदायासाठी पोल्ट्री शेल्टरची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
223	समुदायासाठी सोकेज वाहिनीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
225	समुदायासाठी भिजवलेल्या खड्ड्याचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
232	वैयक्तिक स्तरावरील बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
233	वैयक्तिकरित्या अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed		
234	समुदायासाठी लेव्हल बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
235	समुदायासाठी अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
237	समाजासाठी अंगणवाडी मल्टी युनिट टॉयलेट बांधणे	I)	Non-NRM				
238	शाळेसाठी मल्टी युनिट टॉयलेटचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
243	वैयक्तिकरित्या अझर * लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
244	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधा	B	Non-NRM		Agri / Allied		
245	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Ailed		
246	लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		
247	गटांसाठी लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी पायाभूत सुविधा तयार करणे	C	Non-NRM		Agri / Allied		
248	समुदायासाठी पायाभूत सुविधा लिक्विड बायोमॅन्युअरचे बांधकाम	B	Non•NRM		Agri / Allied		
249	लिक्विड बायोमॅन्युअर फॉर समुदायासाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR
251	समुदायासाठी बंधारा बांधणे	D	Non-NRM				
252	समाजासाठी ग्रामीण / ग्रामीण हाट बांधणे	D	Non-NRM				
253	समुदायासाठी गाव / ग्रामीण हॅटची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
254	समुदायासाठी चक्रीवादळ निवारा बांधकाम	D	Non-NRM				
255	समुदायासाठी चक्रीवादळाच्या निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non•NRM				
256	समुदायासाठी प्ले फील्डचे बांधकाम	D	Non-NRM				
257	समुदायासाठी प्ले फील्डची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	Non-NRM				
258	समुदायासाठी सरकारी शाळांसाठी कंपाऊंड वॉल बांधणे	D	Non-NRM				
259	समुदायाच्या सरकारी शाळांच्या कंपाऊंड वॉलची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
260	समुदायासाठी बांधकाम साहित्याचे उत्पादन	D	Non-NRM				

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
15	व्यक्तींसाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंधांचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
16	व्यक्तींसाठी पेबल पॅरीफेरल / फार्म / फील्ड बाँडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
17	व्यक्तींसाठी स्टोन पेरिफेरी / शेती / फील्ड बंधारे बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
18	व्यक्तींसाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
19	व्यक्तींसाठी पेबल कॉन्टूर बांधाचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
20	व्यक्तींसाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
21	व्यक्तींसाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
22	व्यक्तींसाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
23	व्यक्तींसाठी स्टोन ग्रेड्ड बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
117	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
118	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवर बागायती वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
119	व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
120	किनारपट्टीवर व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
121	विखुरलेल्या रेषेच्या वृक्षारोपण व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्ष	B	NRM	PLNT	Agri/flied		
122	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
123	व्यक्तींसाठी किनारपट्टीवरील रेषेखालील वृक्षारोपण व वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Alied		
124	व्यक्तींसाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमीचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / flied		
125	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
126	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची लागवड लाइन	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
127	व्यक्तींसाठी शेतात बागायती वृक्षांचे रोपण करणे	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
128	व्यक्तींसाठी बागायती वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
129	व्यक्तींसाठी शेतात शेती वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
130	व्यर्थभूमीत व्यक्तींसाठी शेती वनीकरण वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Aiied		
131	व्यक्तींसाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
132	व्यर्थभूमींमध्ये व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्षांचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
133	व्यक्तींसाठी शेतात रेशीम लागवडीच्या झाडाचे वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
134	व्यक्तींसाठी व्यर्थभूमींमध्ये रेशीम लागवड करणाऱ्या वृक्षांची लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		

135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Aiied	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
137	व्यक्तींसाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
138	व्यक्तींसाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri / Aiied		
168	व्यक्तींसाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन पडीक जमिनींचे वनीकरण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
175	व्यक्तींसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Aiied		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Aiied		
213	व्यक्तींसाठी पिग्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Aiied		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Aiied		
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
232	वैयक्तिक स्तरावरील बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied		
233	वैयक्तिकरित्या अपलॅंड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied		
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
243	वैयक्तिकरित्या अझर * लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
246	लिक्विड बायोमॅन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
3	समाजासाठी अंगणवाडी इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
4	समाजासाठी ग्रामपंचायत पंचायत भवन इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
5	समुदायासाठी अन्नधान्य साठवण इमारतीचे बांधकाम	D	Non-NRM		Agri/Allied		
6	समुदायासाठी किचन शेड इमारत बांधकाम	D	Non-NRM				
7	समाजासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारत बांधणे	D	Non-NRM				
8	समाजासाठी अंगणवाडी इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
9	समाजासाठी ग्रामपंचायत / पंचायत भवन इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
10	समुदायासाठी धान्य साठवण इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
11	समुदायासाठी किचन शेड इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	C	Non-NRM				
12	समुदायासाठी भारत निर्माण सेवा केंद्र इमारतीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
24	समुदायासाठी मातीचे परिघ / शेती / फील्ड बंध बांधणे	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
25	समुदायासाठी पेबल परिघीय / शेत / फील्ड बॉंडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
26	समुदायासाठी दगड परिघीय / शेत / फील्ड बॉंडचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri /Allied		
27	समुदायासाठी मातीच्या समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
28	समुदायासाठी पेबल कॉन्टूर बांडचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
29	समुदायासाठी स्टोन समोच्च बंधाराचे बांधकाम	A	NRM	SWC			
30	समुदायासाठी मातीच्या दर्जाचे बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
31	समुदायासाठी पेबल ग्रेड केलेले बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
32	समुदायासाठी स्टोन ग्रेडड बंध बांधणे	A	NRM	SWC			
33	समुदायासाठी मातीच्या ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
34	समुदायासाठी पेबल ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
35	समुदायासाठी स्टोन ग्रेड बंधची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC			
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC

57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
58	समुदायासाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
59	व्यक्तींसाठी सिल्विपॅचर गवताच्या जागेचा विकास	B	NRM	LR	Agri / Allied		
60	वैयक्तिकरित्या निरुपयोगी जमिनीला आकार देणे जमीन सपाटीकरण करणे	B	NRM	LR	Agri / Allied		
62	समुदायासाठी निरुपयोगी भूमीचे सपाटीकरण / आकार देणे	A	NRM	LR	Agri / Allied		
63	समुदायासाठी चौर लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
64	समुदायासाठी फाईल लँडचा विकास	A	NRM	LR	Agri / Allied		
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
86	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	0	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
87	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट रचना बांधणे	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
88	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / ?died		
89	समुदायासाठी कंपोस्ट पिट स्ट्रक्चरचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Ailed		
90	समुदायासाठी वर्मी कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Aped		
91	समुदायासाठी NADEP कंपोस्ट संरचनेची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Sod Health	Agri/Allied		
92	समुदायासाठी बर्कले कंपोस्ट खड्डाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Solt Health	Agri/Allied		
93	समुदायासाठी कंपोस्ट खड्डाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
98	समुदायासाठी स्मशानभूमीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
99	स्मशानभूमीची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
100	समुदायासाठी कुलवर्ट / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सचे बांधकाम	D	Non-NRM				
101	समुदायासाठी गटार / क्रॉस ड्रेनेज स्ट्रक्चर्सची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
102	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षणासाठी स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
103	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
105	समुदायासाठी किनारपट्टी संरक्षण वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
106	समुदायासाठी इंटरमीडिएट आणि लिंक स्टॉर्म वॉटर ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC
108	समुदायासाठी ओपन / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनचे बांधकाम	D	Non-NRM				
109	समुदायासाठी ओपेरी / कव्हर्ड ग्रे_ वॉटर / स्टॉर्म ड्रेनची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
115	समुदायासाठी फिश ड्राईंग याईसचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / flied		
116	समुदायासाठी फिश ड्रायिंग यार्डची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
139	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
140	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
141	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
142	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची सीमा रेषेत वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		

143	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची कालवा लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
144	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
145	समुदायासाठी वनीकरण वृक्षांच्या रोड साइड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
146	समुदायासाठी वनराई वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील रेषेच्या वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
147	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांची सीमा रेखा लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
148	समुदायासाठी निवारा बेल्ट वृक्षांचे रोड लाइन वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
149	समुदायासाठी किनार्यावरील निवारा बेल्ट वृक्षांच्या किनारपट्टीवरील वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
150	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात फळबागांच्या झाडाचे वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
151	समुदायासाठी बागायती झाडे किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
152	समुदायासाठी बागायती वृक्षांची फील्ड ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
153	समुदायासाठी बागायती झाडांची कचरा ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
154	समुदायाच्या शासकीय इमारतीत आवारात शेती वनीकरण वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
155	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
156	समुदायासाठी शेतात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
157	समुदायासाठी शेती वनीकरण वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक वृक्षारोपण	A	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
158	समुदायासाठी शासकीय आवारात वनीकरण वृक्षांचे रोपण	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
159	समुदायासाठी वनराई वृक्ष किनारपट्टीवर ब्लॉक लागवड	A	NAM	PLNT	Agri / Aiied		
160	समुदायासाठी शेतात वृक्षारोपण वृक्ष रोपणे	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
161	समुदायासाठी वनराई वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
162	समुदायासाठी शेतात रेशीम लागवड झाडाचे रोपण	B	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
163	समुदायासाठी रेशीम वृक्षांची कचरा ब्लॉक लागवड	B	NRM	PLNT	Agri/Ailed		
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage

166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
167	समुदायासाठी वनीकरण वृक्ष वापरुन किनारपट्टी वनीकरण बाजूने	A	NRM	PLNT	Agri / Ailed		
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
176	समुदायासाठी नर्सरी उभारणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
188	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाचे बांधकाम	D	Non-NRM				
189	समुदायासाठी स्थिरीकरण तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
192	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडचे बांधकाम	D	Non-NRM				
193	समुदायासाठी रेव रस्ते रस्ते तयार करणे	0	Non-NRM				
194	समुदायासाठी आंतर-लॉकिंग सिमेंट ब्लॉकलेटिल्स रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				
195	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
196	समुदायासाठी मिट्टी मुर्रम रस्ते तयार करणे	D	Non-NRM				

197	समुदायासाठी रस्ते खरंजा (वीट: दगड) बांधकाम	D	Non-NRtvt				
198	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांचे बांधकाम	D	Non-NRM				
199	समुदायासाठी बिटुमेन टॉप रोडची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
200	समुदायासाठी खडी रस्ता रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
201	आंतर-लॉकिंग सिमेंटची दुरुस्ती व देखभाल समुदायासाठी माइट्स रोड	D	Non-NRM				
202	समुदायासाठी डब्ल्यूबीएम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	0	Non-NRM				
203	समुदायासाठी पुदीना मुर्रम रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
204	खरंजा (बीएनसीक / स्टोन) रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
205	समुदायासाठी सिमेंट काँक्रीट रस्त्यांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
215	समुदायासाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
216	समुदायासाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
217	समुदायासाठी पिगीरी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
218	समुदायासाठी पोल्ट्री निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Mind		
219	समुदायासाठी गुरांच्या निवारा दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / Ailed		
220	समुदायासाठी बकरी निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Mind		
221	समुदायासाठी पिग्री निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	I)	Non-NRM		Agri / flied		
222	समुदायासाठी पोल्ट्री शेल्टरची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / flied		
223	समुदायासाठी सोकेज वाहिनीचे बांधकाम	D	Non-NRM				
225	समुदायासाठी भिजवलेल्या खड्ड्याचे बांधकाम	I)	Non-NRM				
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
234	समुदायासाठी लेव्हल बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
235	समुदायासाठी अपलँड बेंच टेरेस टेरेस बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Ailed		
237	समाजासाठी अंगणवाडी मल्टी युनिट टॉयलेट बांधणे	I)	Non-NRM				
238	शाळेसाठी मल्टी युनिट टॉयलेटचे बांधकाम	0	Non-NRM				
240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
244	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधा	B	Non-NRM		Agri / Allied		
245	समाजासाठी अझोला लागवडीसाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Ailed		
248	समुदायासाठी पायाभूत सुविधा लिक्विड बायोमॅन्युअरचे बांधकाम	B	Non•NRM		Agri / Allied		
249	लिक्विड बायोमॅन्युअर फॉर समुदायासाठी पायाभूत सुविधांची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM		Agri / Allied		
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR
251	समुदायासाठी बंधारा बांधणे	D	Non-NRM				
252	समाजासाठी ग्रामीण / ग्रामीण हाट बांधणे	D	Non-NRM				
253	समुदायासाठी गाव / ग्रामीण हॅटची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
254	समुदायासाठी चक्रीवादळ निवारा बांधकाम	D	Non-NRM				
255	समुदायासाठी चक्रीवादळाच्या निवाराची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non•NRM				
256	समुदायासाठी प्ले फील्डचे बांधकाम	D	Non-NRM				
257	समुदायासाठी प्ले फील्डची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	Non-NRM				

258	समुदायासाठी सरकारी शाळांसाठी कंपाउंड वॉल बांधणे	D	Non-NRM				
259	समुदायाच्या सरकारी शाळांच्या कंपाऊंड वॉलची दुरुस्ती व देखभाल	D	Non-NRM				
260	समुदायासाठी बांधकाम साहित्याचे उत्पादन	D	Non-NRM				

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
13	गटांसाठी कृषी उत्पन्न साठवण इमारत बांधकाम	C	Non-NRM		Agri / Allied		
14	गटांसाठी बचत गट / फेडरेशन बिल्डिंगचे बांधकाम	D	Non-NRM				
67	गटांकरिता उपजीविकेच्या कार्यासाठी वर्कशेडचे बांधकाम	C	Non-NRM				
94	गटांसाठी वर्मी कंपोस्ट रचना	C	NRM	Soil Health	Agri / Alied		
95	गटांसाठी एनएडीईपी कंपोस्ट रचना तयार करणे	C	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
96	गटांकरिता बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sol Health	Agri / Allied		
97	गटांसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	C	NRM	Sod Health	Agri / Allied		
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
177	गटांसाठी नर्सरी वाढवणे	B	NRM	PLNT	Agri / Allied		
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
247	गटांसाठी लिक्विड बायोमेंन्युअरसाठी पायाभूत सुविधा तयार करणे	C	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
1	व्यक्तींसाठी पीएमएवाय-जी हाऊस बिल्डिंगचे बांधकाम	B	Non-NRM				
2	व्यक्तींसाठी राज्य योजना घरे बांधणे	B	Non-NRM				
82	स्वतंत्र व्यक्तीसाठी कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
83	व्यक्तीसाठी वर्मी कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
84	वैयक्तिकरित्या nadep कंपोस्ट रचनेचे बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
85	वैयक्तिकरित्या बर्कले कंपोस्ट पिट बांधकाम	D	NRM	Soil Health	Agri / Allied		
114	वैयक्तिकरित्या फिश ड्रायिंग यार्ड्सचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Alied		
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
211	व्यक्तींसाठी गुरेढोरे निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
212	व्यक्तींसाठी शेळी निवारा बांधणे	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
213	व्यक्तींसाठी पिग्गी निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
214	व्यक्तींसाठी पोल्ट्री पशुधन निवारा बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Ailed		
224	व्यक्तीसाठी सोक पिट बांधकाम	I)	Non-NRM				
236	वैयक्तिक एकेरी शौचालयाचे बांधकाम	0	Non-NRM				
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
246	लिक्विड बायोमेंन्युअरसाठी व्यक्तींसाठी पायाभूत सुविधांचे बांधकाम	B	Non-NRM		Agri / Allied		

Sl. No.	Works	Master tategory	NRM/Non NRM	NRM subcategories	Agri & Allied	Water Related	Water Sub-categories
36	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
37	समुदायासाठी वितरक कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
38	समुदायासाठी किरकोळ कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
39	समुदायासाठी उप-गौण कालवा बांधणे	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
40	समुदायासाठी वॉटरकोर्स/जलमार्ग बांधणे	B	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
41	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
42	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
43	समुदायासाठी लघु कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
44	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
45	समुदायासाठी वॉटरकोर्सेस कालव्याचे अस्तरीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
46	समुदायासाठी फीडर कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
47	समुदायासाठी वितरक कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
48	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
49	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याचे नूतनीकरण	A	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
50	समुदायासाठी फीडर कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
51	समुदायासाठी वितरण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
52	समुदायासाठी किरकोळ कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
53	समुदायासाठी उप-गौण कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri/ Allied	Water	Irr
54	समुदायासाठी जलवाहिनी कालव्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
55	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे बांधकाम	D	NRM	SWC		Water	SWC
56	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलचे नूतनीकरण	D	NRM	SWC		Water	SWC
57	समुदायासाठी पूर / डायव्हर्शन चॅनेलची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		Water	SWC
61	व्यक्तींसाठी चौर किंवा जलयुक्त भागांचे गटारे जमीन	B	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
65	कम्युनिटी जलयुक्त भूमीचे पुनर्वसन	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
66	कम्युनिटी जलयुक्त जमीन निचरा	A	NRM	Drainage	Agri / Allied	Water	Drainage
68	व्यक्तींसाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
69	व्यक्तींसाठी मातीचा ॲनिकट धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
70	व्यक्तींसाठी बोल्डर धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
71	प्रत्येक व्यक्तीसाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
72	व्यक्तींसाठी गॅबियन धरण बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
73	समुदायासाठी ब्रशवुड धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
74	समुदायासाठी माती चेक धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
75	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
76	समुदायासाठी चिनाई / सीसी धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
77	समुदायासाठी गॅबियन धरण बांधणे	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
78	समुदायासाठी मातीच्या धरण दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
79	समुदायासाठी बोल्डर चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	0	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
80	समुदायासाठी चिनाई / सीसी चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
81	समुदायासाठी गॅबियन चेक धरणाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
104	समुदायासाठी डायव्हर्शन स्टॉर्म वॉटर ड्रेनचे बांधकाम	D	NRM	SWC	Agri / Aided	water	SWC
107	समुदायासाठी डायव्हर्शन वादळ पाणी नाल्याची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Alied	water	SWC

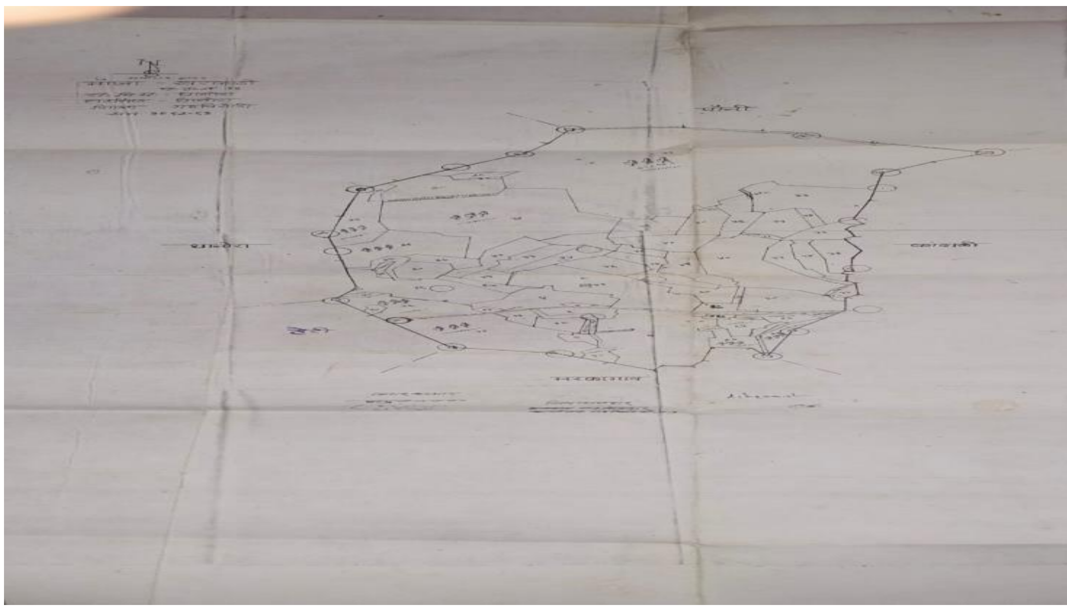
110	व्यक्तींसाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
111	समुदायासाठी सिंचन ओपन वेलचे बांधकाम	A	NRM	Irr	Agri / Alied	Water	Irr
112	समुदायासाठी सिंचन मुक्त WI च्या पॅरापेट 8 प्लॅटफॉर्मची दुरुस्ती व देखभाल	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
113	गटांसाठी सिंचन ओपन वेल बांधणे	A	NRM	Irr	Agri / flied	Water	Irr
135	व्यक्तींसाठी शेतात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक वृक्षारोपण	B	NRM	Drainage	Agri / Aled	Water	Drainage
136	वैयक्तिकरित्या बायोड्रेनेज वृक्षांची कचराभूमी ब्लॉक लागवड	B	NRM	Drainage	Agri/Ailed	Water	Drainage
164	समुदायासाठी शासकीय इमारतीत आवारात बायोड्रेनेज वृक्षांची रोख लागवड	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
165	समुदायासाठी शेतात जैव जलवाहिन्या रोपांची रोख लागवड	0	FIRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
166	समुदायासाठी पडीक प्रदेशात बायोड्रेनेज वृक्षांचे ब्लॉक लावणी	D	NRM	Drainage	Agri / Ailed	Water	Drainage
169	व्यक्तींसाठी मातीच्या गुली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Ailed	water	SWC
170	व्यक्तींसाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगचे बांधकाम	B	NRM	SWC	Agri / Aiied	water	SWC
171	समुदायासाठी मातीच्या गली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
172	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गुली प्लगचे बांधकाम	A	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
173	समुदायासाठी मातीच्या गुली प्लगची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
174	समुदायासाठी स्टोन बोल्डर गल्ली प्लगची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri/Allied	water	SWC
178	व्यक्तींसाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
179	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
180	समुदायासाठी मिनी पाझर तलावाची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
181	व्यक्तींसाठी शेत तलावाचे बांधकाम	B	NRM	Irr	Agri / Allied	Water	Irr
182	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव बांधणे	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
183	सामुदायिक पाणी साठवण तलावाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
184	समुदायासाठी मत्स्य पालन तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
185	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांची दुरुस्ती व देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
186	समुदायासाठी मत्स्यपालनाचे तलाव नूतनीकरण	B	NRM	SWC	Agri / Allied	water	SWC
187	समुदायासाठी सामुदायिक पाणी साठवण तलावांचे नूतनीकरण	A	NRM	SWC		water	SWC
190	व्यक्तींसाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	B	NRM	GWR		Water	GWR
191	समुदायासाठी रिचार्ज खड्डे तयार करणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
206	बोरवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिल्टर बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
207	ओपनवेल रिचार्जसाठी वैयक्तिक साठी वाळू फिटरचे बांधकाम	B	NRM	GWR		Water	GWR
208	समुदायासाठी बोअरवेल रिचार्जसाठी वाळू फिटरचे बांधकाम	A	NRM	GWR		Water	GWR
209	समुदायासाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
210	गटांसाठी ओपन वेल रिचार्जसाठी वाळू फिल्टर बनविणे	A	NRM	GWR		Water	GWR
226	वायर क्रेट (गॅबियन) बांधकामासाठी समुदायासाठी	I)	NRM	SWC		water	SWC
227	समुदायासाठी स्टोन स्परचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
228	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरचे बांधकाम	D	NRM	SWC		water	SWC
229	समुदायासाठी वायर क्रेट (गॅबियन) स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	D	NRM	SWC		water	SWC
230	समुदायासाठी स्टोन स्परची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
231	समुदायासाठी मातीच्या स्पूरची दुरुस्ती आणि देखभाल	0	NRM	SWC		water	SWC
239	स्वतंत्ररित्या खचलेल्या खाईचे बांधकाम	B	NRM	SWC		water	SWC
240	समुदायासाठी रखडलेली खंदक खाईचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
241	समुदायासाठी सतत समोच्च खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
242	समुदायासाठी जल शोषण खंदक खंदकाचे बांधकाम	A	NRM	SWC		water	SWC
250	समुदायासाठी भूमिगत डायक्सचे बांधकाम	A	NMI	GWR		Water	GWR

6. गौण वनउपज आधारित उपजीविका कार्यक्रम

अ.क्र	कार्य
1	गौण उपजांचे मूल्यवर्धन करणे साठी प्रशिक्षण.
2	मध संकलन, विक्री व अहिंसक पद्धत प्रशिक्षण.
3	मोह मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
4	चार मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
5	जांभूळ मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
6	बांबू मूल्यवर्धन व विक्री प्रशिक्षण
7	इतर गौण उपजांचे शाश्वत पद्धतीने वापर करण्या संबंधी प्रशिक्षण.

7 . परिशिष्ट

7.1 पटवारी नकाशा:-

क्र.	वनस्पतीचे मराठी नाव	वनस्पतीचे स्तानिक नाव	स्थानिक भाषा	शास्त्रिय नाव	वनस्पती चा प्रकार	अधिवास	उपलब्धता (भरपूर,मध्यम, कमी, खूप कमी)
1	चिकणा	-	मराठी	Ageratum conyzoides	शाक	वस्ती, विरळ जंगल	मध्यम
2	धोतरू	-	मराठी	Datura innoxia	शाक	वस्ती	मध्यम

3	भुईचक्र	-	मराठी	Iphigenia indica	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, नदीच्या काठावर	कमी
4	माका (भ्रुंगराज)	-	मराठी	Eclipta prostrata	शाक	वस्ती, शेती	कमी
5	शकंपुष्पी	-	मराठी	Elephantopus scaber	शाक	वस्ती, विरळ जंगल, मध्यम जंगल, नदीच्या काठावर	कमी
6		कातुल	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल	कमी
7		सुपार माठी	गोंडी	Ougenia dalbergiodes	कंद	दाट जंगल	कमी
8		टाडो	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, नदीच्या काठावर	कमी
9		निराल वराल	गोंडी	Actinoscirpus grossus	शाक	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
10		दुधूम	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
11		नयनेडीं	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
12		कोहटान खुर्सि	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
13		कुंजे	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
14		हेरी	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
15		कल ओळचा	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
16		हवाल	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
17		नाचूम	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
18		तिरका	गोंडी		वृक्ष	नदीच्या काठावर	कमी
19		अक्कोन कुतूल	गोंडी	Casearia graveolens	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
20		वेदुरबुच्ची	गोंडी	Dalbergia latifolia	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी

21		उरपालवेजेंर	गोंडी	Ficus bengalensis	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
22		केहका माठी	गोंडी	Pergularia daemia	कंद	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
23		मरदा माठी	गोंडी		कंद	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
24		सिरेल	गोंडी		वृक्ष	मध्यम जंगल,वस्ती	कमी
25		घटतुतार	गोंडी	Acacia pennata	शाक	वस्ती	कमी
26		कोरबडाकी	गोंडी	Alysicarpus vaginalis	शाक	वस्ती	कमी
27		हादे माठी	गोंडी	Pongamia pinnata	कंद	वस्ती	कमी
28		नागेंल माठी	गोंडी	Rivea hypocrateriformis	कंद	वस्ती	कमी
29		कोवे जिरा	गोंडी	Ceriscoides turgida	शाक	शेती	कमी
30		डोक्केमरा	गोंडी		वृक्ष	शेती , दाट जंगल	कमी
31		नुलका भट्टी	गोंडी	Dolichandrone falcata	शाक	शेती , नदीच्या काठावर	कमी
32		पुतेर जाळी	गोंडी	Grewia hirsuta	शाक	शेती , विरळ जंगल, मध्यम जंगल	कमी
33		पोडोर	गोंडी	Dioscorea hispida	शाक	नदीच्या काठावर, शेती	भरपूर
34		नयकोळे	गोंडी	Bridelia hamiltoniana	शाक	नदीच्या काठावर,वस्ती	भरपूर
35		कारजाळी	गोंडी	Dios	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	भरपूर
36		चिपळी भाजी	गोंडी	Borassus flabellifer	शाक	वस्ती	भरपूर
37		कोद्धा जाळी	गोंडी	Arthraxon hispidus	शाक	वस्ती, शेती	भरपूर
38		नयतोकार	गोंडी	Bombax ceiba	शाक	वस्ती, शेती	भरपूर
39		मोहटी	गोंडी		वेली	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
40		बुरबिस जाळी	गोंडी	Cuscuta reflexa	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर

41		बोटेरोडां	गोंडी	Diospyros oocarpa	शाक	शेती	भरपूर
42		डोगाल जाळी	गोंडी	Diospyros oocarpa	शाक	शेती	भरपूर
43		मिनकोडां	गोंडी	Gardenia resinifera	शाक	शेती	भरपूर
44		बरटुम	गोंडी	Gmelina arborea	शाक	शेती	भरपूर
45		कोरपटी हापी	गोंडी	Bombax ceiba	शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
46		हुप्पेतोकार	गोंडी	Getonia floribunda	शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
47		मस्या	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
48		दुलकायागं	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
49		मुसतुमिर	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
50		कय्यागं	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
51		वाळा	गोंडी		वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
52		पदवादी	गोंडी	Millettia extensa	कंद	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
53		हार माठी	गोंडी	Smilax zeylanica	कंद	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
54		कादांळ उल्ली	गोंडी	Semecarpus anacardium	कंद	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
55		तरवी	गोंडी	Kydia calycina	शाक	नदीच्या काठावर	मध्यम
56		डोटो	गोंडी	Lepidagathis cristata	कंद	नदीच्या काठावर	मध्यम
57		डावाळ तोडां	गोंडी		वेली	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
58		दराची	गोंडी	Ceriscoides turgida	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
59		रोहका	गोंडी		वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम

60		नसतोडां	गोंडी		जाळ खोडाची वेल	मध्यम जंगल, नदीच्या काठावर, दाट जंगल	मध्यम
61		शेरडीरा	गोंडी	Calotropis procera	शाक	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
62		हिवीर	गोंडी		वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
63		पापडी मरा	गोंडी		वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
64		बिलायकोजी	गोंडी		वेली	वस्ती	मध्यम
65		कटूल कोसा	गोंडी		वेली	वस्ती	मध्यम
66		हातोर गोरा	गोंडी	Ficus amplissima	शाक	वस्ती, विरळ जंगल	मध्यम
67		डोटो	गोंडी		वेली	विरळ जंगल, दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
68		हाचेर	गोंडी		वेली	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
69		अद्दरवेल	गोंडी		वेली	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
70		जुनाक झप्पी	गोंडी		जाळ खोडाची वेल	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
71		हिकुम झप्पी	गोंडी		झुडूप	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
72		चंद्रीमरा	गोंडी		वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
73		पारसेला	गोंडी		वेली	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
74		पेड्रां	गोंडी		वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
75		करवूल माठी	गोंडी	Smilax zeylanica	कंद	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
76		नुका हक्काल	गोंडी	Holostemma ada-kodien	शाक	शेती	मध्यम
77		तुळेहक्काल	गोंडी	Ipomoea pes-tigridis	शाक	शेती	मध्यम

78		मिचाळ	गोंडी	Dillenia pentagyna	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
79		कोरकोट झप्पी	गोंडी	Cansjera rheedii	झुडूप	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
80	अक्कलकाळा	भोराभाजी	गोंडी	Acmella uliginosa	शाक	शेती , नदीच्या काठावर,वस्ती	भरपूर
81	अडूळसा	अडूळसा	गोंडी	Justicia adhatoda	वृक्ष	वस्ती	मध्यम
82	अमयकंद	झरका	गोंडी		कंद	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
83	आकूट	अकोला	गोंडी	Alangium salviifolium	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
84	आगाडा	कोरहुच्ची	गोंडी	Achyranthes aspera	शाक	वस्ती	भरपूर
85	आजंन (अर्जुन)	मंगी	गोंडी	Hardwickia binata	वृक्ष	नदीच्या काठावर	कमी
86	आठई	आट्या	गोंडी	Helicteres isora	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
87	आपटा	चेहरा	गोंडी	Bauhinia racemosa	वृक्ष	शेती , नदीच्या काठावर	कमी
88	आबां	मरका	गोंडी	Mangifera indica	वृक्ष	शेती	मध्यम
89	आवळा	नल्ली	गोंडी	Phyllanthus emblica	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	कमी
90	उतरणवेल	-	गोंडी	Pergularia daemia	वेली	नदीच्या काठावर, दाट जंगल	कमी
91	उमरुन	तोया	गोंडी	Ficus racemosa	वृक्ष	नदीच्या काठावर, शेती	कमी
92	उरसुळी	हिलाकट्टा	गोंडी		शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
93	एरंडी	नेरोण्डां	गोंडी	Ricinus communis	वृक्ष	शेती ,वस्ती	मध्यम
94	एरोणी	हुरे झप्पी	गोंडी	Ziziphus oenoplia	झुडूप	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
95	कचर कांदे	कसुर माठी	गोंडी	Actinoscirpus grossus	कंद	नदीच्या काठावर	मध्यम

96	कडुलिंब	कडुलिंब	गोंडी	Azadirachta indica	वृक्ष	वस्ती, शेती	कमी
97	कबंरमोडी	कुबडमोडी	गोंडी	Tridax procumbens	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
98	करंजी	गराजं	गोंडी	Millettia pinnata	वृक्ष	वस्ती	कमी
99	करकरी	पोरापुगांर	गोंडी	Gloriosa superba	वेली	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
100	करत रोहणी	-	गोंडी	Ochna obtusata	वृक्ष	दाट जंगल	कमी
101	करम	मुडीं	गोंडी	Mitragyna parvifolia	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
102	कराठा	कराठा	गोंडी	Tamarix ericoides	शाक	नदीच्या काठावर	कमी
103	कळु कांदे	कयमुल माठी	गोंडी	Dioscorea bulbifera	कंद	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
104	कळुभाजी	कयमुल भाजी	गोंडी	Glinus oppositifolius	शाक	शेती	भरपूर
105	कळू दुधी	कइमुल बुरका	गोंडी	Luff sp	वेली	वस्ती	मध्यम
106	कवट	कवटा	गोंडी	Limonia acidissima	वृक्ष	शेती , विरळ जंगल	कमी
107	कवसकुरी	दुळाताविगं	गोंडी	Mucuna pruriens	जाळ खोडाची वेल	नदीच्या काठावर	कमी
108	कसई	कच्ची	गोंडी	Bridelia retusa	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
109	काकई	हाफावेळमा	गोंडी	Ceriscoides turgida	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
110	काटवल	काटवेल	गोंडी	Momordica dioica	वेली	शेती ,वस्ती	मध्यम
111	काटा कोहरा	निराल कुमोड	गोंडी	Cucumis sp	वेली	वस्ती	कमी
112	काटा भाजी	काटा भाजी	गोंडी	Aristida funiculata	शाक	वस्ती	मध्यम
113	काळी मुसळी	काकाळडिवटी	गोंडी	Curculigo orchioides	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	भरपूर

114	कुंभी	कुमोळ	गोंडी	Careya arborea	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
115	कुकूरडा	किक्केल	गोंडी	Celosia argentea	शाक	वस्ती, शेती	भरपूर
116	कुकूळधवना	घिरची	गोंडी	Casearia graveolens	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	भरपूर
117	कुदूर्शि	कोदांपोचा	गोंडी	Bridelia hamiltoniana	झुडूप	नदीच्या काठावर, दाट जंगल	कमी
118	कुळा	पालोळ	गोंडी	Holarrhena pubescens	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
119	कुळा	पालोळ	गोंडी	Holarrhena pubescens	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
120	कुसरा गवत	हुकळाजाळी	गोंडी	Aristida funiculata	शाक	शेती , दाट जंगल	भरपूर
121	कोयार	कोवडेल	गोंडी	Bauhinia purpurea	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल,वस्ती	कमी
122	खरु	इतुम	गोंडी	Sterculia urens	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
123	खैर	खैरी	गोंडी	Acacia catechu	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	कमी
124	खोजुब	कोसुम	गोंडी	Schleichera oleosa	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
125	खोबरवेल	खोबरवेल	गोंडी	Hemidesmus indicus	वेली	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
126	गराडी	ओळचा	गोंडी	Cleistanthus collinus	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
127	गवती चाय	गवती पत्ती	गोंडी	Cymbopogon citratus	शाक	वस्ती	कमी
128	गुडूरली	गोडेल काया	गोंडी	Sphaeranthus indicus	शाक	वस्ती, नदीच्या काठावर	भरपूर
129	गुलमोहर	गुलमोहर	गोंडी	Delonix regia	वृक्ष	वस्ती	कमी
130	गुलमोहर	गुलमोहर	गोंडी	Delonix regia	वृक्ष	वस्ती	कमी
131	गुळवेल	गुरूदेव तोडां	गोंडी	Tinospora cardifolia	वेली	वस्ती	कमी

132	गोगल	गोगूंम	गोंडी	Cochlospermum religiosum	वृक्ष	मध्यम जंगल	कमी
133	गोड दुधी	मिगुंल बुरका	गोंडी	Lagenaria siceraria	वेली	वस्ती	मध्यम
134	गोडलिंबु	गोडलिंबु	गोंडी	Murraya koenigii	वृक्ष	वस्ती	कमी
135	गोरघा	गोरघा	गोंडी	Caryota urens	वृक्ष	शेती ,वस्ती	कमी
136	घटां	घटां	गोंडी	Thevetia peruviana	वृक्ष	वस्ती	कमी
137	घोगल	मोड्या	गोंडी	Gardenia latifolia	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
138	घोटी	घोट्या	गोंडी	Ziziphus xylopyrus	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
139	चारोळी	रेखा	गोंडी	Buchanania cochinchinensis	वृक्ष	मध्यम जंगल	भरपूर
140	चिंच	हित्ता	गोंडी	Tamarindus indica	वृक्ष	वस्ती, शेती	मध्यम
141	चिचवा	हिच्वी	गोंडी	Albizia odoratissima	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
142	चिचवा भाजी	चिचोळा भाजी	गोंडी	Oxalis corniculata	शाक	शेती	भरपूर
143	चुचचा	पिहपोटरी	गोंडी	Physalis minima	शाक	वस्ती	कमी
144	जगंली आबां	हुहमरका	गोंडी	Mangifera indica	वृक्ष	नदीच्या काठावर	कमी
145	जगंली तीळ	गेडा नुगं	गोंडी	Sesamum indicum	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
146	जगंली तुळशी	गेडा तुळशी	गोंडी	Anisomeles indica	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
147	जगंली तूर	कोडापापडी	गोंडी	Cajanus scarabaeoides	वेली	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
148	जगंली बोदेला	गेडाबोदेला	गोंडी		वेली	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
149	जगंली मुगं	हातोर पसेलक	गोंडी	Vigna sp	वेली	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
150	जवेला	जवेला जाळी	गोंडी		शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर

151	जाभुंळ	नेडीं	गोंडी	Syzygium cumini	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
152	जोदुंरली	सुरपेला	गोंडी	Antidesma ghaesembilla	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
153	झाडणी गवत	काटा कसुर	गोंडी	Aristida funiculata	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, नदीच्या काठावर	भरपूर
154	झिलबुली	गुनेल झप्पी	गोंडी	Getonia floribunda	झुडूप	विरळ जंगल	मध्यम
155	डिकेमाली	मालेर	गोंडी	Gardenia resinifera	वृक्ष	मध्यम जंगल	कमी
156	डेडोंरा	-	गोंडी	Bauhinia roxburghiana	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
157	डोर्लि वागां	रिगंडी हाफी	गोंडी	Solanum virginianum	शाक	वस्ती, शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
158	तरोठा	चेरोठा	गोंडी	Cassia tora	शाक	वस्ती	भरपूर
159	ताळी	ताळी	गोंडी	Borassus flabellifer	वृक्ष	शेती ,वस्ती	कमी
160	तुळशी	तुळशी	गोंडी	Ocimum tenuiflorum	शाक	वस्ती	कमी
161	तेंदु	तुमिर	गोंडी	Diospyros melanoxylon	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
162	तेल दोडका	जिरा तोडका	गोंडी	Luffa sp	वेली	वस्ती	मध्यम
163	दुर्वा	दुबार	गोंडी	Cynodon dactylon	शाक	नदीच्या काठावर	मध्यम
164	देढोंरा	-	गोंडी	Bauhinia roxburghiana	शाक	वस्ती	मध्यम
165	देवतरोठा	पेनचेरोठा	गोंडी	Senna ooccidentalis	शाक	वस्ती	मध्यम
166	देवयेरोणी	कोपाहुरे	गोंडी	Ziziphus rugosa	जाळ खोडाची वेल	दाट जंगल, विरळ जंगल, मध्यम जंगल	कमी
167	दोडका	तोडका	गोंडी	Luffa cylindrica	वेली	वस्ती	मध्यम
168	धामन	केहला	गोंडी	Grewia tilaefolia	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी

169	धावळा	वेळमा	गोंडी	Anogeissus latifolia	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
170	धोफा	धोबे	गोंडी	Colocasia esculenta	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
171	धोब	धोबिन	गोंडी	Colocasia esculenta	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल, दाट जंगल	मध्यम
172	निरगुंडी	निरगुळी	गोंडी	Vitex negundo	वृक्ष	वस्ती, शेती	कमी
173	निलगिरी	निलगिरी	गोंडी	Eucalyptus globulus	वृक्ष	विरळ जंगल	कमी
174	पडोळ (कळू टुडंरी)	पिके टूडंरी (पिटे कारेला)	गोंडी	Trichosanthes cucumerina	वेली	वस्ती	भरपूर
175	परसळ	दुसा	गोंडी	Oryza rufipogon	शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
176	पलगंपाल	डुटामरदी	गोंडी	Hymendictyon obovaty	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
177	पळस	मुराळ	गोंडी	Butea monosperma	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
178	पळसवेल	चाहमुराळ	गोंडी	Butea superba	जाळ खोडाची वेल	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
179	पहाड कुळा	मोठ्ठा पालोळ	गोंडी		वृक्ष	विरळ जंगल	मध्यम
180	पहाडवेल(पाठा)	होदेमोहटी	गोंडी	Cissampelos pareira	वेली	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
181	पाकळी	आलीमरा	गोंडी	Ficus amplissima	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
182	पातुर भाजी	मिरगांळ भाजी	गोंडी	Alternanthera sessilis	शाक	शेती , नदीच्या काठावर	भरपूर
183	पिपंळ	पिपीळ	गोंडी	Ficus religiosa	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
184	पेरू	जामा	गोंडी	Psidium guajava	वृक्ष	वस्ती	कमी
185	फणस	फणस	गोंडी	Artocarpus heterophyllus	वृक्ष	वस्ती, शेती	कमी

186	बाहवा	रेला	गोंडी	Cassia fistula	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
187	बिजा	वेगोंर	गोंडी	Pterocarpus marsupium	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
188	बिबा	कोहका	गोंडी	Semecarpus anacardium	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
189	बेल	माहका	गोंडी	Aegle marmelos	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	कमी
190	बेसवेल	बेसवेल	गोंडी	Argyreia nervosa	वेली	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
191	बेहडा	ताहका	गोंडी	Terminalia bellirica	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल,वस्ती	मध्यम
192	बोगां भाजी	बोगां भाजी	गोंडी		शाक	नदीच्या काठावर	मध्यम
193	बोदेला	बोदेला	गोंडी	Cucumis melo	वेली	वस्ती	भरपूर
194	बोर	रेंगा	गोंडी	Ziziphus mauritiana	वृक्ष	शेती ,वस्ती	मध्यम
195	बोरू	बोयेल	गोंडी	Crotalaria sp	शाक	वस्ती, शेती	कमी
196	भुईआवळा	-	गोंडी	Phyllanthus amarus	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
197	भुईनिबं	भुईनिबं	गोंडी	Andrographis paniculata	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
198	भुत गांजा	भुत गांजा	गोंडी	Hyptis saveolens	शाक	वस्ती	कमी
199	भेरा	बिरुम	गोंडी	Chloroxylon swietenia	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
200	मटारू	काया माठी	गोंडी	Dioscorea bulbifera	कंद	वस्ती	मध्यम
201	मालकागंणी (ज्योतीशमती)	वरडुंल	गोंडी	Celastrus paniculatus	वेली	मध्यम जंगल, दाट जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
202	माहुर	पाऊर	गोंडी	Bauhinia vahlii	जाळ खोडाची वेल	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
203	मुगंणा	मुरगां	गोंडी	Moringa oleifera	वृक्ष	वस्ती	कमी

204	मोह	इरपी	गोंडी	Madhuca longifolia	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल, शेती	भरपूर
205	मोहई	गोपीळ	गोंडी	Lannea coromandelica	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
206	येन	मरदी	गोंडी	Terminalia tomentosa	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल, दाट जंगल	भरपूर
207	रांजी सात्या	हिद कुहकू	गोंडी		शाक	दाट जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
208	रान काकळी	गेडा तेर्या	गोंडी		वेली	दाट जंगल	कमी
209	रान कुरता	गेडा कोळे	गोंडी		वेली	दाट जंगल	कमी
210	रान केळी	गेडा केळी	गोंडी	Dillenia pentagyna	वृक्ष	दाट जंगल	कमी
211	रान झेडूं	गेडा गोदां	गोंडी	Cosmos sulphureus	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
212	रान भेडीं	गेडा भेडीं	गोंडी	Abelmoschus sp	शाक	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
213	रान मिरची	गेडा मिरचा	गोंडी		शाक	दाट जंगल	कमी
214	रान वागीं	गेडा हापा	गोंडी	Solanum virginianum	शाक	दाट जंगल	कमी
215	रान हळद	तुष्काळ	गोंडी	Curcuma sp.	कंद	नदीच्या काठावर, दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
216	रिठा	रिठा	गोंडी	Sapindus laurifolius	वृक्ष	वस्ती	कमी
217	रूई	टुडेंर	गोंडी	Calotropis procera	वृक्ष	वस्ती	कमी
218	रोहन	रोहळी	गोंडी	Soymida febrifuga	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
219	लाजाळु	लेजाह सेफाळ	गोंडी	Mimosa pudica	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
220	लालगुजां	रेगांलदुरो	गोंडी	Abrus precatorius	वेली	वस्ती	कमी
221	लिंबु	लिंबु	गोंडी	Azadirachta indica	वृक्ष	वस्ती	कमी

222	लेजां	लेजेंमरा	गोंडी	Litsea glutinosa	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
223	लोगडी	लोखंडी	गोंडी	Ixora coccinea	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
224	वड	बेरेल	गोंडी	Ficus bengalensis	वृक्ष	विरळ जंगल, नदीच्या काठावर	कमी
225	वरकली	वारकुला	गोंडी	Capparis zeylanica	जाळ खोडाची वेल	वस्ती, विरळ जंगल	कमी
226	वरबीं	पुत कुहकू	गोंडी		शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	भरपूर
227	वराकली	वराली	गोंडी	Capparis zeylanica	शाक	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
228	वागनकी	वागनकि	गोंडी	Martynia annua	शाक	वस्ती	मध्यम
229	वाल शेंग	झाटागं	गोंडी	Ficus bengalensis	वेली	वस्ती	भरपूर
230	शतावरी	केदावारी	गोंडी	Asparagus racemosus	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
231	शिंदी गवत	हिंदी	गोंडी	Phoenix sylvestris	शाक	विरळ जंगल, मध्यम जंगल, दाट जंगल	मध्यम
232	शिवन	खुर्सि	गोंडी	Gmelina arborea	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
233	सदाफुली	संदुर सोक	गोंडी	Ipomoea carnea	झुडूप	नदीच्या काठावर	मध्यम
234	सफेद मुसळी	लोळगां भाजी	गोंडी	Chlorophytum tuberosum	शाक	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
235	सफेद रुई	पाढंरी टुडेंर	गोंडी	Calotropis gigantea	वृक्ष	वस्ती	कमी
236	सफेदगुजां	पाढंरीदुरो	गोंडी	Chlorophytum tuberosum	वेली	वस्ती	कमी
237	सागवान	तेका	गोंडी	Tectona grandis	वृक्ष	मध्यम जंगल, शेती	मध्यम
238	सालई	हाले	गोंडी	Boswellia serrata	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम

239	सावरून	सावली	गोंडी	Bombax ceiba	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल, नदीच्या काठावर	मध्यम
240	सिकारा	सिकारा	गोंडी	Cassine paniculata	शाक	शेती	भरपूर
241	सिसम	कार्यालमरा	गोंडी	Dalbergia sissoo	वृक्ष	मध्यम जंगल, दाट जंगल	कमी
242	सुबाबुळ	सुबाबुळ	गोंडी	Albizia amara	वृक्ष	वस्ती	कमी
243	सुम	नुलका जाळी	गोंडी		शाक	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी
244	सुरूदं कादे	सुरुदं माठी	गोंडी	Amorphophallus paeoniifolius	कंद	वस्ती	मध्यम
245	सुर्या	कळही	गोंडी	Xylia xylocarpa	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
246	सुर्यागवत	वाळवी	गोंडी		शाक	दाट जंगल, नदीच्या काठावर, शेती	मध्यम
247	सेलवट	बोहबळ	गोंडी	Cordia dichotoma	वृक्ष	मध्यम जंगल,वस्ती	कमी
248	सेहना	पिळंदेल	गोंडी	Lagerstroemia parviflora	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल, दाट जंगल	भरपूर
249	सोनु झिलबुली	-	गोंडी	Ficus amplissima	वृक्ष	विरळ जंगल, मध्यम जंगल	मध्यम
250	हरदपरी	खोरपाभाजी	गोंडी	Olax scandens	झुडूप	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	मध्यम
251	हळदी (आमटी)	पुलामरा	गोंडी	Mitragyna parvifolia	वृक्ष	मध्यम जंगल, विरळ जंगल	कमी
252	हळदुली	बेसे माठी	गोंडी	Cheilocostus speciosus	कंद	दाट जंगल, नदीच्या काठावर, मध्यम जंगल, विरळ जंगल	भरपूर
253	हिरडा	करका	गोंडी	Terminalia chebula	वृक्ष	विरळ जंगल, दाट जंगल	मध्यम
254		करंडी	गोडीं	Acacia leucophlora	वृक्ष	दाट जंगल, मध्यम जंगल	कमी

7.5 दुर्मिळ वनस्पतींची यादी

वनस्पतीचे नाव	आताची स्थिती	पूर्वीची स्थिती	आताच्या स्थितीचे कारण	आताची कृती
शतावरी	खूप कमी	मध्यम	शतावरीचे झाड पुर्ण मुळासकट काढल्या मुळे	पुनर लागवड आणि जोपासना करणे
हिरडा	कमी	मध्यम	वृक्ष तोड	पुनर लागवड आणि जोपासना करणे
बेहळा	खूप कमी	कमी	वृक्ष तोड	पुनर लागवड आणि जोपासना करणे
आवळा	खूप कमी	कमी	अवैधरीत्या वृक्ष तोड	पुनर लागवड आणि जोपासना करणे
खरू	खूप कमी	कमी	अवैधरीत्या वृक्ष तोड	पुनर लागवड
इक डोडा	खूप कमी	मध्यम	अवैध्य चराई आणि वणवा	पुनर लागवड

7.6 वन्यजीव माहिती

पक्षी				
अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	कवळी	पुराल	Spilopelia senegalensis	मध्यम
2	कारगोच्छा	हाची	Dicrurus macrocerus	मध्यम
3	कावळा	कवराल	Corvus splendens	कमी
4	खंड्या	कीरकाळ	Alcedo atthis	कमी
5	गाय बगडा	पांढरी डोकी	Addea alba	भरपूर
6	घुबड	तोंडेपिटे	Otus bakkamoena	मध्यम
7	चंबारकुकडी	कुमानकुकडी	Centropus sinensis	कमी
8	चिमणी	कोळका पिटे	Passer domesticus	मध्यम
9	छोटा पोपट	हिळू	Psittacula krameri	मध्यम
10	टरको	कोवानकोर	Amaurornis phoenicurus	कमी
11	टिटवी	टीराल पिटे	Vanellus indicus	मध्यम
12	तिरचिमनी	इरपसळवे	Motacilla cineria	मध्यम
13	देवढोकरी		Ardeola grayii	भरपूर
14	पाणकावळा		Phalacrocorax niger	मध्यम
15	पोपट	विटू	Psittacula eupatria	कमी
16	बारडा		Aythya fuligula	कमी
17	मोठी पाणकवळी		Phalacrocorax carbo	कमी
18	मोर	मल	Pavo cristantus	कमी
19	लहान कावळा		Microcarbo niger	कमी
20	लावा	उती	Perdicula asiatica	मध्यम
21	वटवाघूळ	गेदे	Pteropus giganteus	मध्यम
22	सुतार	टोकटोकि/किदेर	Pileated woodpeeker	कमी
मधमाश्यांचे प्रकार व इतर कीटक				

अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	आग्या	आग्याल		मध्यम
2	दोटकेल	मस		मध्यम
3	मोहारू	काळाल		मध्यम
4	सातेळ	हुर्वे		
5	गांडूळ	नारवंज	Lumbricina sp	भरपूर
6	गेंडवल	कांडूल	Ropalidia marginata	भरपूर
7	गोगलगाय	कोंडे	Julus carpathicus	भरपूर
8	घोडेला		Acridomorpha	भरपूर
9	घोली माशी	अंदार विसी	Tabanidae apulus	भरपूर
10	झुलीर	झुलीर	Periplaneta indica	भरपूर
11	टिकल्या पाकरु	धुमुस	Anthia sexguttata	भरपूर
12	तेलमुंगी	हुर्री	Solenopsis geminata	भरपूर
13	दामोळे	हलायकाको	Oecophylla smaragdina	भरपूर
14	फुलपाखरू	पापे	Danaus plexippus	भरपूर
15	मधमाशी	विसी	Apis dorsata	मध्यम
16	लष्करी अळी	पुळीय	Spodoptera frugiperda	मध्यम
17	माशी	विसी	Musca domestica	भरपूर
18	मोंगसा	नुसमे	Anopheles gambiae	भरपूर
19	सोनपाखरू	भूंगरा	Sternocer sternicornis orientalis	कमी
20	काजवा/ जुगनु	हुको	Lampyridae coleoptera	कमी
21	काळी मुंगी	कार्यालपत्ते	Lasius niger	मध्यम
22	किरकिरी		Graptotettix guttatus	मध्यम

प्राणी

अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	कोल्हा	कोल्ह्याल	Hyaena hyaena	मध्यम
2	खवल्या मांजर	जाळूम	Pholidota	कमी

3	गाय	तालाल	Bos taurus idicus	मध्यम
4	चितळ	चीतराल	Axis axis	मध्यम
5	बैल	कोंदा	Bos gaurus indicus	मध्यम
6	मांजर	बिलाल	Felis catus	मध्यम
7	लांडगा		Canis aureus idicus	कमी
8	शेळी	हर्रे	Capra aegagrus hircus	मध्यम
9	बीबट	निराल/खड्या		कमी
10	माकड	मुंज्याल		मध्यम
11	रानडुक्कर	गेळा पदी		मध्यम
12	ससा	मोलोल		कमी
13	हरीण	कोटराल		कमी
14	बेलमांजर	बरेकाल		

सरपडणारे प्राणी

अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण
1	अजगर	मासूल	Python molarus	कमी
2	एरम बैरम	आदरांग	Bungarus fasatus	कमी
3	कारेटा	कारेटाल	Iyeodon qulieus	कमी
4	चिकल्या महाडोर	परपरबाटुम	Eelas carinatus	मध्यम
5	दांडेकारेटा		Bungarus caeruleus	मध्यम
6	गोम	डेरगुल	Scolopendra gigantea	भरपूर
7	धोंड्या		Tropidonophis	मध्यम
8	नाग		Naja naja	कमी
9	महाडोर	परबाटूम	Daboia ussscup	मध्यम
10	शिरुली	हुलाल	Eutropis carinata	मध्यम
11	हत्ती सरडा	नैनोळोन्ज	Chamaeleo zeylanicis	कमी
12	विंचू	मिचो	Hottentotta tamulus	भरपूर

जलचर प्राणी

अ.क्र.	मराठी नाव	गोंडी नाव	शास्त्रीय नाव	प्रमाण

1	काठवा	गटी	Mystus vittatus	मध्यम
2	कासव	हेमुल	Lissemys punctata	कमी
3	गोटेचाटी	कल्कोर्क्र	Garra mullya	मध्यम
4	ग्रास कप		Ctenopharyngodon idlla	मध्यम
5	टेपरी	मुर्गाल	Puntius ticto	मध्यम
6	तंबू			मध्यम
7	बोठरू	बोटे	Channa punctata	भरपूर
8	वागूर	माळूम	Clarias batrachus	भरपूर
9	पेन वाउर	नारी	Macronathus pancalus	मध्यम
10	वावुर	नारी (चिखला)	Macrognathus guntheri	कमी
11	सरकारी वागूर	ढोर वागुर	Clarius gariepinus	कमी
12	सवडा	कात्या	Ompok bimaculatua	कमी
13	सवळा	काट्या	Wallago attu	कमी
14	खेकडा	केकळे		कमी
15	गोगलगाय	कोंडे		भरपूर
16	झिंगा	जत्ते		मध्यम
17	ढोरवाघुर	ढोरवागुर		कमी
18	पानकासव	येर्हेमुल		मध्यम
19	सारंगी	हिदाकि		कमी

7.7 खनिज

खनिज				
अ.क्र.	**मराठी नाव**	**गोंडी नाव**	**शास्त्रीय नाव**	**प्रमाण**
1	रेती	वारू		मध्यम
2	गिट्टी	कल्क(लहान)		कमी
3	काळादगड	कार्याल कल्क		भरपूर

4	चूनखडी	चूनखड्याल		कमी
5	मुरूम	मुरूम		मध्यम
6	लालमाती	रेन्गाल तोडई		भरपूर

7.9 हंगामानुसार करावयाच्या कामाचे वेळापत्रक

अ.क्र.	कामाचे नाव	योजनेचे नाव / विभागाचे नाव	जानेवारी	फेब्रुवारी	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सेप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोवेंबर	डिसेंबर
1	सीमा साफ करणे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	N	Y	Y
2	मिश्र रोपवाटिका	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y
3	मिश्र रोपवन	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y
4	दगडी बंधारे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
5	वनराई बंधारा	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
6	ग्याबियान बंधारे	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
7	T.C.M	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y
8	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y	Y
9	नद्दी किवा तलावच्या बांधावर वृक्ष लागवड	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y
10	गोडाऊन बांधकाम (कृषी व गौण उपज)	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y
11	सामुहिक वन क्षेत्रात फलोत्पादन	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y
12	जैविक कुंपण	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	Y	Y	Y	Y	Y	N	N	N	N	Y	Y	Y

8. वर्ष निहाय कार्ययोजना

पूर्व सूचना:- 1) पुढे देण्यात येणाऱ्या कामांच्या वेळापत्रकात ग्रामसभा आवश्यकतेनुसार बदल करू शकेल व आवश्यकतेनुसार कामे हाती घेऊ शकेल.
2) रोहयो च्या हजेरी अनुसार ग्रामसभेचे एकूण मजूर संख्या 190 आहे. त्यापैकी काम सुरु असतांना कामाचा व्याप पाहून मजूर लावले जातील.

8.1 वर्ष – मार्च 2022 - एप्रिल 2023 (1)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम (लाखात)	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे.	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मजूर दिवस (30 मजूर 26 दिवस काम करतील.)	आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
2	गोडाऊन बांधकाम	फेब्रुवारी	1	गावातील मोकळ्या जागेत	मा.वि.मि.	20	7813 मनुष्य दिवस (50 मजूर 156 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
3	मिश्र रोपवाटिका	मार्च	0.50 हे	जि.प.शाळेच्या मागे.	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (11 मजूर 355 दिवस काम करतील)	आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून तेच रोपे घेऊन त्यांची लागवड आपण सामुहिक वनक्षेत्रात करू शकतो.
एकूण रक्कम						32		

8.2 वर्ष – मार्च 2023 - एप्रिल 2024 (2)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन बांधकाम (मागील वर्षीचे अपूर्ण काम)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	मा.वि.मि.	20	7813 मनुष्य दिवस (50 मजूर 156 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवाटिका लागवड व देखरेख (मागील वर्षीचे अपूर्ण काम)	एप्रिल	0.50 हे	जि.प.शाळेच्या मागे.	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (11 मजूर 355 दिवस काम करतील)	आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून तेच रोपे घेऊन त्यांची लागवड आपण सामुहिक वनक्षेत्रात करू शकतो.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						31.5		

8.3 वर्ष – मार्च 2024 – एप्रिल 2025 (3)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	मिश्र रोपवाटिका देखरेख	एप्रिल	0.50 हे	जि.प.शाळेच्या मागे.	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	5	1953 मनुष्य दिवस (5 मजूर 365 दिवस काम करतील)	जंगलात रोप लावण्यासाठी सोयीचे होईल.

2	दगडी बंधारे	डिसेंबर	4	कूप नंबर 521 मधील नाल्यांत	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
	एकूण रक्कम					8.5		

8.4 वर्ष – मार्च 2025 - एप्रिल 2026 (4)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड व देखरेख	मे	15	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (65 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे जंगलाचे विरळ प्रमाण दिसणार नाही व जैवविविधता वाढेल.
3	मिश्र रोपवन	मे	10	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (11	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड

							मजूर 330 दिवस काम करतील)	करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
4	नद्दी किवा तलावच्या बांधावर वृक्ष लागवड	जून	600 मीटर	नाला	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (65 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे तलावाचे पाणी पाजरणार नाही आणि त्याची धूप हि होणार नाही व पाणी अधिक काळ टिकवून ठेवण्यास मदत होईल.
5	दगडी बंधारे	डिसेंबर	4	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
6	वनराई बंधारा	जानेवारी	4	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
7	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						37.5		

8.5 वर्ष – मार्च 2026 - एप्रिल 2027 (5)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण	अपेक्षित फलित

							मजूर 190)	
1	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
2	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड केलेल्या ठिकाणी देखरेख	मे	10	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (65 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे जंगलाचे विरळ प्रमाण दिसणार नाही व जैवविविधता वाढेल.
3	दगडी बंधारे	डिसेंबर	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
4	वनराई बंधारा	जानेवारी	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
5	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
6	T.C.M	फेब्रुवारी	1.5 किमी	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	15	5859 मनुष्य दिवस (97 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे आपण लागवड केलेल्या रोपवन मध्ये कोणत्याही प्राण्यांचे चराई साठी अतिक्रमण होणार नाही व रोपांचे सौरक्षण होईल.
एकूण रक्कम						44.5		

8.6 वर्ष – मार्च 2027 - एप्रिल 2028 (6)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	विखुरलेल्या स्वरुपात वृक्ष लागवड	मे	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	10	3906 मनुष्य दिवस (65 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे जंगलाचे विरळ प्रमाण दिसणार नाही व जैवविविधता वाढेल.
4	जैविक कुंपण	जून	500 मीटर	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	5	1953 मनुष्य दिवस (32 मजूर 60	यामुळे जैवविविधता हि टिकून राहील आणि आपल्या शेताचे

							दिवस काम करतील)	रक्षण सुद्धा करता येईल.
5	वनराई बंधारा	जानेवारी	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
6	ग्याबियान बंधारे	जानेवारी	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
एकूण रक्कम						25		

8.7 वर्ष – मार्च 2028 – एप्रिल 2029 (7)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व

								सौरक्षण करू शकतो.
2	सामुहिक वन क्षेत्रात फलोत्पादन	मे	10	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	15	5859 मनुष्य दिवस (97 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे ग्रामसभेला स्वयंरोजगाराची संधी प्राप्त होईल. तसेच जैवविविधता वाढविण्यास मदत होईल.
3	ग्याबियान बंधारे	जानेवारी	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
4	वनराई बंधारा	जानेवारी	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे नाल्यांमध्ये पाणी अडवून ठेऊन मग आपल्याला पाहिजे तेव्हा त्याचा वापर करायला बरे होईल
5	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						23.5		

8.8 वर्ष – मार्च 2029 - एप्रिल 2030 (8)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						7.5		

8.9 वर्ष – मार्च 2030 – एप्रिल 2031 (9)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण	अपेक्षित फलित

							मजूर 190)	
1	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन , पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
2	दगडी बंधारे	डिसेंबर	2	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	2	781 मनुष्य दिवस (55 मजूर 14 दिवस काम करतील)	यामुळे सुपीक माती वाहून जाणार नाही व त्यामुळे मृदा संरक्षण करणे सोपे होईल.
3	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
		एकूण रक्कम				7.5		

8.10 वर्ष – मार्च 2031 – एप्रिल 2032 (10)

अ.क्र.	कामाचा प्रकार	अपेक्षित कामाचा महिना	क्षेत्रफळ (हे.)/ प्रमाण	ठिकाण/ क्षेत्र	विभागाचे नाव	अंदाजित रक्कम	कुशल / अकुशल मनुष्य दिवस (एकूण मजूर 190)	अपेक्षित फलित
1	गोडाऊन (देखभाल व दुरुस्ती)	एप्रिल	1	गावातील मोकळ्या जागेत	रोहयो	2	781 मनुष्य दिवस (2 मजूर 365 दिवस काम करतील)	गौण उपज साठवणूक करून योग्य त्या वेळेस त्याची विक्री करण्यास सोपे होईल.
2	मिश्र रोपवन देखरेख	एप्रिल	10 हे	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	4	1562 मनुष्य दिवस (4 मजूर 365 दिवस काम करतील)	या ठिकाणी आपणाला पाहिजे त्या प्रजातीच्या रोपांची लागवड करून जंगलाचे संवर्धन ,

								पुनरुत्पादन व सौरक्षण करू शकतो.
3	सामुहिक वन क्षेत्रात फलोत्पादन	मे	10	कूप नंबर 521	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	15	5859 मनुष्य दिवस (97 मजूर 60 दिवस काम करतील)	यामुळे ग्रामसभेला स्वयंरोजगाराची संधी प्राप्त होईल. तसेच जैवविविधता वाढविण्यास मदत होईल.
4	सीमा साफ करणे व जाळ रेषा काढणे	जानेवारी		संपूर्ण वनहद्द	रोहयो/ जिपस/ वनविभाग	1.5	585 मनुष्य दिवस (50 मजूर 11 दिवस काम करतील)	सिमेविषयक वाद राहणार नाही, सीमा साफ होईल, आग नियंत्रण करण्यास मदत होईल.
एकूण रक्कम						22.5		

दहा वर्षाची एकूण रक्कम (बजेट) :- 240 लाख एवढी आहे.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2022-23	2023-24	2024-25	2025-26	2026-27	2027-28	2028-29	2029-30	2030-31	2031-32
32	31.5	8.5	37.5	44.5	25	23.5	7.5	7.5	22.5
एकूण रक्कम :- 240									

धन्यवाद

कार्ययोजनेत सहभागी व्यक्तींचे नाव

तांत्रिक मार्गदर्शन: 1) डॉ. माधव गाडगीळ (जेष्ठ पर्यावरण तज्ञ) पुणे
2)डॉ. विजय एदलाबादकर (भौतिक शास्त्रज्ञ) बल्लारपुर

स्थानिक कार्यकर्त्ये (प्रत्यक्ष सहभागी): श्री. सदुराम मडावी (पदविकाधारक), मानचु तोफा, दुर्गु उसेंडी, सौ. निरुता कल्लो, शामराव कुमोटी आणि समस्त ग्रामसभा सदस्य.